

Sõnumed

TAPA VALLA AJALEHT

Nr 9/489

Oktoober 2020

Tasuta

Õpetajate päeva tunnustusüritus toimus seekord Jänedal

Sõnumed

05. oktoobril tähistati õpetajate päeva ja Jäneda Musta Täku Tallis toimus Tapa valla õpetajatele pühendatud tunnustusüritus.

Vallavanem Riho Tell kiitis ja tänas õpetajaid tehtud töö eest ja tunnustust jagati 70le vallas tegutsevale haridusröötajale. Muusikaliseid vahepalu pakkusiid Tapa Muusika- ja Kunstikooli õpilased ja lõpetuseks andsid kontserdi Hain Hölpus, Mati Turi ja Kädy Plaas.

Tunnustused said:

LÄSTEAIAST KRÖLL

ANU PÖLDMAA - pühendunud ja mitmekülgse töö eest lasteaiaõpetajana. „Eestimaa õpib ja täanab” 2020 lasteaiaõpetaja nominent Lääne-Virumaal

ALMI-ADENA EESMAA - pikajalise kohusetundliku töö eest õpetaja abina, kes on alati abi-valmis, lahke ja rahuliku meelega.

RIINA VALDNA - tubli pedagoogilise töö eest, kes oma rõõmsameelsuse ja rahulikkusega loob head suhteid nii laste, lastevanemate kui kollegidega.

EHA RINGINEN - pikajalise töö eest lasteaiaõpetajana, kes oma loodushuvi ja käsitsiooskusega rikastab laste õppe- ja kasvukeskkonda.

MARET KIVI - pühendunud töö eest õppelialjuhatajana, kes juhib tasakaalukalt pedagoogilist personali.

LÄSTEAIAST PISIPÖNN

KAIRI KROON - suurepärase ja loova pedagoogilise töö eest. „Eestimaa õpib ja täanab” 2020 lasteaiaõpetaja nominent Lääne-Virumaal

EVELYN ETTY - suurepärase ja pühendunud töö eest lasteaiaõpetajana. „Eestimaa õpib ja täanab” 2020 lasteaiaõpetaja nominent Lääne-Virumaal

JANE KUIVA - tulemusliku laste juhendamise eest rahvusvahelisel Maailma Laste Haikukonkursil 2019-2020.

HELJO TEDREKULL - 15.aasta kohusetundliku ja tulemusliku pedagoogilise töö eest.

LEA NEI - 20.aasta väga hea ja kohusetundliku töö eest.

LEEVI IVAINEN - 20.aasta suurepärase ja tulemusliku õpekasvatustöö juhtimise eest.

TEA VÄLK - 20.aasta järjekindlajuhtimise ja tulemusliku arendustegevuse eest direktori ametis.

LÄSTEAIAST VIKER-KAAR

RITA ŠUMILJANSKI - kohusetundliku, innovaatilise, mitmekülgse ja rõõmsameelse töö eest lasteaiaõpetajana ja multikultuuruse edasikandmisse eest. „Eestimaa õpib ja täanab” 2020 lasteaiaõpetaja nominent Lääne-Virumaal

ELENA VARAVINA - 15 aastat kestnud kohusetundliku, innustava ja motiveeriva lasteaiaõpetaja töö ja multikultuuruse edasikandmisse eest. „Eestimaa õpib ja täanab” 2020 lasteaiaõpetaja nominent Lääne-Virumaal

JELENA SEMJONOVA - 20. tööjuubel, elurõõmsa ja looval südamega tehtud töö eest lasteaia õpetaja abina.

JELENA SAMSONOVA - 25 aastat kestnud südamliku ja rõõmsameelse lasteaiaõpetaja töö eest. Jelena on lugudeetud ja armastatud pedagoog laste, kollegide ja lastevanemate silmis.

LEHTSE KOOL

TIIU TIKKERBER - 25 aastat kestnud järjepideva ja mitmekülgse muusikaõpetaja töö eest Lehtse Koolis ja Tapa vallas.

VAJANGU PÖHIKOOL

MARJU VEEBERG - 10 aastat kestnud innovaatilise ja kohusetundliku õpetaja töö eest Vajangu Põhikoolis.

JÄNEDA KOOL

TIIA SALM - väga pikaaegse staažiga klassiõpetaja, kes on innovaatilisuse ning südamega õppimis- ja õpetamisprosessis osalemisega võitnud õpilaste, lastevanemate ja kollegide usalduse ning lugupidamise. „Eestimaa õpib ja täanab” 2020 klassiõpetaja nominent Lääne-Virumaal

KAIRE RIES - 15. tööjuubel. Kaire on heatahtlik ja mõistev õpetaja kunsti- ja loodusainete tundides kui ka huviringi või pikapävarühma tegevusi organiseerides.

NATELLA KRIGUL - 20. tööjuubel. Matemaatika põneva maailma tutvustamise eest lastele ja õpitubade ning matemaatiliste võistluste korraldamise eest.

MALLE RAUNMÄGI - 30.

Madis Lepiksaar (paremal) oli ka noore õpetaja laureaat Lääne-Virumaal. Foto Stanislav Grebenjuk

tööjuubel. Ta on sõbralik alk-klasside õpetaja, tähelepanelik ja loov käsitsioo-kodunduse õpetaja.

EHA KAUVERE - Jäneda Koolimajas töötanud aegade algusest peale ehk siis 35 aastat. Eha on õpetaja, kes ühviisi hästi ja omal rõõmsal moel saab hakkama eesti keele, matemaatika, kunsti- ja loodusõpetusega, aga ka majandusõpetuse või hoopis savi kokku mätsimisega.

TAPA VENE PÖHIKOOL

MONIKA LÄÄNEMÄGI - „Monika on õpetaja, kes loob melleolu ja keskkonna, kus meeldib õppida. Ta märkab iga õpilast ja innustab õppima ka lapsevanemaid.” (lapsevanema tsitaat) „Eestimaa õpib ja täanab” 2020 klassiõpetaja nominent Lääne-Virumaal

JELENA LOŠTŠINA - õpilase juhendamise eest 2019/2020 õppeaastal.

IRINA PIKSAR - õpilaste juhendamise eest 2019/2020 õppeaastal.

AVI LEIMANN - 10 aastat kestnud kohusetundliku,

loova ja eduka õpetaja töö eest.

„Eestimaa õpib ja täanab” 2020 gümnaasiumiõpetaja nominent Lääne-Virumaal

ANNELI MORGENDORF -

pikaajalise ja pühendunud

matemaatikaõpetaja töö eest Tapa

Gümnaasiumis ja Tapa Vene

Põhikoolis. „Eestimaa õpib ja

läanab” 2020 gümnaasiumiõpe-

taja nominent Lääne-Virumaal

RAILI ROOBA - õpilaste

juhendamise eest 2019/2020

õppeaastal.

AIME TOPS - õpilaste ju-

hendamise eest 2019/2020

õppeaastal.

MARINA MURAVKI-

NA - õpilaste juhendamise eest

2019/2020 õppeaastal.

HEIDI LUIK - õpilaste ju-

hendamise eest 2019/2020

õppeaastal.

JÄRGNEB 2. lehekülgel.

Sinule, mu õpetaja!

Kord ma lubasin, kohtume veel,
siis sinna see jäi
nüüd köök ilmapeal rändame me,
aeg kiirustades käib.
Tead, ma mäletan täpselt, kui hea
hing oli su sees,
seisin klassi ees, kõik sõnad peas,
teeskeslin – ei tea!

Tihti sirvin ma pilte ja tead,
sind vaatan siis seal.

Lihtsalt tunnen, et ikka veel pead
mind oma targaks ja heaks.

Näen, on silmis sul ikka see arm
nii see oli ka siis....

Küll nüüd ma tänaksin, küll ma oleksin nüüd hea,
kuid sinu jaoks, tean, tähtsam on muu...

peamine, et mu teel on pärituul.

Tead, kuidas ma sind kuulaksin nüüd,
kuid elu ise kalt vaid sisendab -

tarkust kogu siis, kui peab!

HEAD ÕPETAJATE PÄEVA (mõeldes ka lasteaiaõpetajatele)

Kuhu ma tänan Sind selle eest, et sa mu lapse muhule puhusid?
Kuhu ma tänan sind selle eest, et sa kallistasid ta kurbust?
Kuhu ma tänan sind selle eest, et justutasid muinaslugusid?
Kuhu ma tänan sind selle eest, et sa laulsid ta hinge julgust?
Kuhu ma tänan sind selle eest, et sa turvatunde lõid säärama?
Kuhu ma tänan sind selle eest, et sa paljut suutsid mõista?
Kuhu ma tänan sind selle eest, et sa ütlesid: „Pole vaja täanada!”
Kuhu ma tänan sind selle eest, et sa oskusid me Jonni võita?
Kuhu ma tänan sind selle eest, et jõudsin õigeks ajaks tööle?
Kuhu ma tänan sind selle eest, et laps jäi sinu hoolde?
Kuhu ma tänan sind selle eest, et lõpuks kõik tähed jäid meelde?
Kuhu ma tänan sind selle eest, et laps hindab õppimist, koole?
...Ära tänagi millegi eest, see pole üldse tähtis.
Aegade möödudes tulge mu juurde,
öölge lihtsalt, et TEIL LÄHEB HÄSTI!

Kairi Kroon

Õpetajatele tulid esinema Tapa Muusika- ja Kunstikooli õpilased.

Foto Stanislav Grebenjuk

õppeaastal.

MADIS KIVISILD - 10 aastat kestnud kohusetundliku, innovaatilise ja mitmekülgse õpetaja töö eest.

LEA KESAVÄLI - 15 aastat kestnud järjepideva ja kohusetundliku töö eest

TALVI TAMM - 15 aastat kestnud järjepideva ja kohusetundliku töö eest kooliraamatukogus

ANNELI KAASIK - 25 aastat kestnud järjepideva, kohusetundliku ja mitmekülgse inglise keele õpetaja töö eest.

KÜLVI KIVISILD - 25 aastat kestnud järjepideva, kohusetundliku ja mitmekülgse õpetaja töö eest.

MARE NEPS - 25 aastat järjepideva ja kohusetundliku kehalise kasvatuse õpetaja töö eest.

EVE ALLSOO - 35 aastat kestnud järjepideva, kohusetundliku ja mitmekülgse kunsioopetaja töö eest.

Järgneb 2. lehekülgel.

Õpetajate päeva tunnustusüritus...

Algus 1. leheküljel.
SIRJE SELL - 35 aastat kestnud järjepideva, kohusetundliku ja mitmekülgse õpetaja, ringi- ja huvijuhi töö eest.

RITA JOOR - 40 aastat kestnud järjepideva ja tänuväärske kehalise kasvatuse õpetaja töö eest.

T A M S A L U GÜMNAASIUM

MAIE NÖM-MIK - tulemusliku ja pikaajalise ajalooga, ühiskonnaõpetuse ja filosoofia õpetaja töö eest. Elutöö preemia laureaat Lääne-Virumaa 2020

ANNE KRAUBNER - pühendumud, innovaatilise ja mitmekülgse inglise keele õpetaja töö ja õpikeskkonda rikastavate projektide teostamise eest. „Eestimaa õpib ja tänav“ 2020 gümnaasiumiõpetaja laureaat Lääne-Virumaal

ANNELI TELL - 25 aastat kestnud pühendumud, innovaatilise ja mitmekülgse õpetaja töö eest. „Eestimaa õpib ja tänav“ 2020 põhikooli aineõpetaja nominent Lääne-Virumaal

MARIS UUDEKÜLL - hooliva, uuendusmeelse ja pühendumud klassiõpetaja töö ning ettevõtliku kooli ja robootika edendamise eest. „Eestimaa õpib ja tänav“ 2020 klassiõpetaja nominent Lääne-Virumaal

SIRVE PEITRE - hooliva, innustava ja pühendumud töö eest. „Eestimaa õpib ja tänav“ 2020 hariduse sõber nominent Lääne-Virumaal

MAIRE TAMM - õpilaste eduka juhendamise eest 2019/2020 õppetöö-aastal.

MARE VIKS - õpilaste eduka juhendamise eest 2019/2020 õppetöö-aastal.

RIHO RINGINEN - õpilaste eduka juhendamise eest 2019/2020 õppetöö-aastal.

BIRGIT OJASTE - 15 aastat kestnud kohusetundliku ja mitmekülgse klassiõpetaja töö eest.

MAIU TALJA - 15 aastat kestnud kohusetundliku, mitmekülgse klassiõpetaja töö eest.

MARIKA JEESER - 20 aastat kestnud kohusetundliku ja mitmekülgse klassiõpetaja töö eest.

TERJE KALDARU - 25 aastat kestnud sihikindla, mitmekülgse ja innovatiivise klassiõpetaja töö eest.

PILLE LEHEMETS - 30 aastat kestnud kohusetundliku kehalise kasvatuse õpetaja töö ja liikumisele innustamise eest.

ELLE NURMSALU - 30 aastat kestnud kohusetundliku, mitmekülgse ja tänuväärske klassiõpetaja töö eest.

HANNELE VALDOOK - 30 aastat kestnud kohusetundliku, eduka ja tänuväärske töö eest eesti keele ja kirjanduse õpetamisel.

LIIVI RÜNK - 45 aastat kestnud kohusetundliku, eduka ja tänuväärske töö eest kehalise kasvatuse õpetajana ja treenerina.

Heili Liivsalu tähistab sel õppeaastal 50. tööjuubelit Tapal puhkpilliõpetajana. Foto Stanislav Grebenjuk

TAPAVALLA SPORDIKOOL

SERGEI SAHNO - maadluse treener, kes teeb väga head tööd algatajate noorsportlastega ning kelle töö tulemusena kujunevad välja laste elu harjumused ja tervise teadlikkus.

EVELYN HIMMA - suusatamise treener, kes teeb väga head tööd algatajate noorsportlastega ning kelle töö tulemusena kujunevad välja laste elu harjumused ja tervise teadlikkus.

ARON JAANIS - käsipalli treener, kes teeb väga head tööd algatajate noorsportlastega ning kelle töö tulemusena kujunevad välja laste elu harjumused ja tervise teadlikkus.

TAPA MUUSIKA- JA KUNSTIKOOL

MARTIN MÜLLER - märgatud lapsevanemate poolt ning nõmneeritud Lääne-Virumaal Aasta huviääropetaja 2020 tiitlile. Õpetaja Martin Müller on alati tundi tulles ja seda alustades õpilaste suhtes väga positiivselt meeletatud, õpilasi motiveeriv ja kaasab neid erinevatesse huvitavatesse projektidesse. Martin on koos oma õpilaste ja muusikutest sõpradega mees nagu orkester ja suurepäane õpetaja!

IMBI PUUSEPP - on klaveriõpetaja ja puhkpilliõpilaste kontsertmeister, kelle toel on mitmed õpilased võitnud kõrgeid kohti nii piirkondlikel kui ka vabariiklikel konkursidel. Käesoleval õppeaastal tätab 35. tööaasta Tapa Muusika- ja Kunstikooli.

JÜRI TÜLI - lisaks erinevate puhkpilliõpetamisele, juhatas Jüri aastakümneid Tapa puhkpilliõrkestrit ning selle kõrvalt ka väikest muusikakooli orkestrit, mis oli hüppelauaks suurde orkestrisse. Neis orkestrites on kaasa lõönud pea kõik tema õpilased. Mitmed Jüri õpilased töötavad täna puhkpilliõpetajatenena üle Eesti. Jüri on ka Tapa Muusikakooli vilistlane. Käesoleval õppeaastal tätab 40. tööaasta Tapa Muusika- ja Kunstikoolis.

HEILI LIIVSALU - töötab koolis alates 1971. aastast puhkpilliõpetajana. Võib julgelt väita, et suuresti tänu Heilile on Tapal tegutsenud järjepidevalt puhkpilliõrkester, milles on aastate jooksul lõönud kaasa kümneid, kui mitte rohkemgi tema õpilasi. Käesoleval õppeaastal tätab 50. tööaasta Tapa Muusika- ja Kunstikoolis!

LIIVI RÜNK - 45 aastat kestnud kohusetundliku, eduka ja tänuväärske töö eest kehalise kasvatuse õpetajana ja treenerina.

„Operaili Targad Lahendused“ võit tuli Tapa Depoo töötajatele

TAPAVALLA ALAMET
Sõnumed

Operaili Tapa depoo töötajad Gunnar Trofimov, Valentin Rakovits, Vassili Safronov ja Oleksandr Sheshenko töötasid välja vibrostendi automaatse rattapaari tööpingilt mahatõukaja, mis muudab tööprotsessi kiiremaks ja tõhusamaks. Lisaks ei pea Operaili töötajad enam ligi 1500 kg kaaluvaid rattapaare enda füüslist jõudu kasutades liigutama.

Operaili remonditööde äriüksuse juht Mihhail Sinani selgitas, et vibrostend on Operaili Tapa depoo rattatsehi kvaliteedikontrollimise abivahend. „Peale kontrollimist tuleb rattapaar vibrostendil asuvast lohust välja lükata ning kui seda teeb inimene, nõub see palju füüslist jõudu – üks rattapaar vöhklas kaudu kuni 1465 kilogrammi ja kontrolli võib päävas vajada kuni 15 rattapaari,“ ütles Sinani. „Nüüd teeb kogu töö ära automaatika suruõhu

Tark Lahendus 2020 autasustamine Tapa depoos.

Foto Agne Kaur

abil ja töötaja peab selleks ainult kangi tõmbama.“

Lahendustele keskendunud ettevõttena tunnustab Operail kord aastas inimesi, kelle teisisid mõlemine ning uute lahenduste leidmine on toonud kasutuseni ettevõtte tööprotesside tõhusamaks

muutmisel. Ettevõttesisesse konkursi „Operaili Targad Lahendused“ võitjaid premeeritakse 3000 euro suuruse auhinnaga, mida uudse lahenduse välja pakkinud ja ellu viinud meeskonna liikmed saavad kasutada oma äranägemise järgi.

2020/2021. õa Tapa Vene Põhikoolis

Naima Sild
Tapa Vene Põhikooli direktor

8. juuli 2020 Virumaa Teataja kirjutas, et Tapa vene põhikoolist võib peagi saada kahesuunalise keelekümlusklassi.

Üles on kérkinud küsimus, miks meie kool võiks kanda nime Tapa Keelekümluskool. Püüan selgitada, kuidas toimub üpe Tapa Vene Põhikoolis.

Tapa Vene Põhikoolis õpitakse keelekümlusprogrammi alusel juba alates 2003. aastast. 2020/21. õa õpivad varase keelekümluse metodika alusel 1., 2., 3., 5. ja 6. klassid, st 1. klassist alates on kõik üppained eesti keeles. Vene keele kui emakeele üppega alustatakse 2. klassi 2. poolaastast. Varase keelekümluse klassides õpitakse põhikooli lõpuni kõiki aineid eesti keeles, va vene keel ja kirjandus ning inglise keel.

Käesoleval ajal toimub üpe teistes klassides (4., 7., 8., 9. kl.) mudeli alusel 50% üppainetest eesti keeles ja 50% üppainetest vene keeles, st 1.-3. klassini toimuvad vene keeles vene keel, matemaatika, eesti keeles on loodusõpetus, kunsti- ja tööõpetus, kehaline kasvatuse ning 4. ja 5. klassist alates lisanduvad teised ained. Meie koolis ei suurene vene keeles üppainete maht, vaid suureneb eesti keele osatähtsus, st 3. kooliastmes (7. 8. 9. kl) õpitakse 60 % üppainetest eesti keeles. Meil on 6. 7. 8. klassides ka neid õpilasi, kellele oleme võimaldanud rohkem tunde vene keeles, need on need lapsed, kes õpivad teatud ainetes individuaalõppekava alusel. Kuna allpool on väiksemad klassid, siis seal õpivad nad koos teiste õpilastega ja eesti keeles.

- Katuse- ja seinaprofilid
- Katusetarvikud ja turvatooded

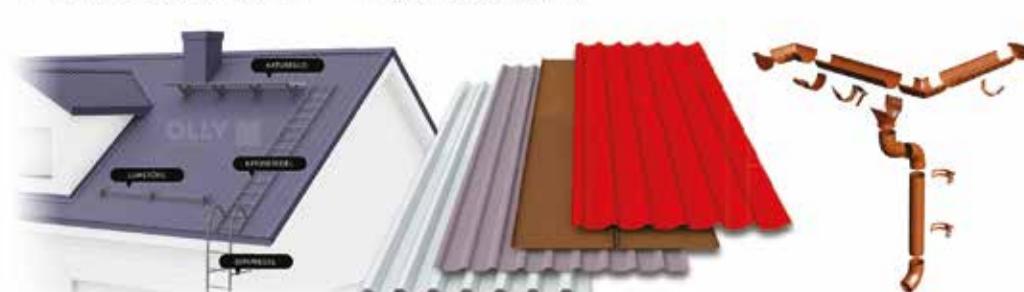
Sellel kevadel saatis Tapa lasteaed Vikerkaar kooliteele 13 tublit last, kes lõpetasid eesti - vene üppikeelega kahesuunalise keelekümluse rühma.

1. septembril avasime kahesuunalise keelekümlusklassi. Klassis töötavad kaks kvalifitseeritud õpetajat, üks õpetab eesti keeles ja teine õpetab vene keeles. Järgitakse põhimõtet: üks õpetaja – üks keel. Nende kõrval on ka abiõpetajad, kes on samuti läbinud koos põhiõpetajatega vastavat koolitused. Kahesuunalise keelekümluse puhul rakendatakse eesti- ja venekeelset üpet 1. kooliastmes vördses ulatuses. Meie koolis on see nii tehtud, et esmaspäeviti ja kolmapäeviti on venekeelne üpe ning teisipäeviti ja neljapäeviti on tunnid eesti keeles, reedel on 2 tundi vene keeles ja 2 tundi eesti keeles. Lihtsa arvutuse tulemusena saamegi 50% ja 50%. 2. ja 3. kooliastmes, st alates 5. ja 7. klassist kasvab eesti keele osatähtsus, so 60% üppainetest on eesti keeles, 15% inglise keeles ja 25% vene keeles. Klassis on eesti ning vene kodukeelega lapsi vördselt. Seega, me ei ole venekeelne kool, vaid üpe toimub eesti ja vene keeles, kuid teise metodika alusel. Venekelased lapsed õpivad eesti keelt teise keelena ja vene keelt emakeelena, eestikeelsed õpilased eesti keelt emakeelena ja vene keelt teise keelena. Lõpptulemusena, õpivad venekeelsete lapsed eesti keele selgeski ning siiralt usume, et eestikeelsete perede lapsed omandavad lihtsamalt vene keele.

Ópilaste vahel ei ole mingit vaenu, suheldakse nii eesti kui ka vene keeles, nad on olnud juba lasteaist alates koos. Oluline on ka see, et vahetunnis võivad nad rääkida oma emakeelles. Oleme veendunud, et koosõppimine ei ohusta eestikeelsete laste ning siiralt usume, et eestikeelsete perede lapsed omandavad lihtsamalt vene keele. Ópilaste vahel ei ole mingit vaenu, suheldakse nii eesti kui ka vene keeles, nad on olnud juba lasteaist alates koos. Oluline on ka see, et vahetunnis võivad nad rääkida oma emakeelles. Oleme veendunud, et koosõppimine ei ohusta eestikeelsete laste

- Plelikantimistööd
- Katuse- ja fassaaditööd

PRO PLEKITÖÖD

Tapa, Ülesöödi 8, / avatud 8:00-17:00 / Tel. 55 560 167 / info@proplekitood.ee / www.proplekitood.ee

PILTUUDIS

LEONHARD WEISS OÜ avas 07. oktoobril 2020 pidulikult Tapa esinduse uue büroohoone. Ettevõte on piirkonna üks suurimaid tööandajaid, tegutseses Tapal peaaegu 25 aastat ja pakkudes siin tööd ligi 80 inimesele. Omapärase arhitektuurse lahendusega büroohoone avamine on ettevõtte ajaloos rõõmus ja kauaodatud sündmus. Uus büroohoone aadressil Kivilo 9 on ehitatud sooviga parandada töötajate töötutingimusi, võimaldada neile mugavat kaasaegset olmet ning luua ettevõttesse Tapa valda uusi töökohti. Saksa perefirmas LEONHARD WEISS hinnatakse kollege kui pereliikmeid ja ollakse veendunud, et uus hoone on eelkõige investeering inimestesse, mitte kinnisvarasse. Büroohoone projekteeris Projekteerimisbüroo Dialoog OÜ, ehitas Lääne-Viru suurim ehitusettevõte Revin Grupp OÜ, kellel kulus selleks vähem kui aasta ja omanikujärelevalvet teostas IBG-Ehitus OÜ. LEONHARD WEISS OÜ on pikajalise kogemusega ja tunnustatud taristuehituse ettevõte, kes rajab rööbasteid, teid ja elektrivõrke nii Eestis kui lähi riikides. 1900. aastal loodud Saksa pereettevõtte LEONHARD WEISS GmbH & Co. KG tütarfirma peakontor asub Tallinnas. Suuremad kontorid tegutsevad veel Tapal ja Tartus. LEONHARD WEISS OÜ filialid ja tütarfirmad tegutsevad Balti riikides ja Soomes.

Foto Erlend Štaub

MEIE INIMESED

**Nimi -
MIHKEL TIGANIK
Elukoht - Tamsalu**

Kust Sa oled pärit ja millega varem tegelesid?

Ma olen terve elu elanud Tallinnas. Käisin Tallinnas koolis, ülikoolis ja viimased 4 aastat töötasin inseneri valdkondades ka Tallinnas. Poolteist kuud tagasi ma polnud üldse kuulnudki Tamsalust. Siia sattusin täiesti juhuslikult.

Kuidas sattusid Tamsalu Gümnaasiumisse õpetajaks?

Olin ühes laagris Lõuna-Eestis ja kui see laager läbi sai, siis tulin ronigiga tagasi Tallinna. Ja pärast Jõgevat Tamsalu kooli huvijuht helistas ütles et nad leidsid mu kontakti eraõpetaja portaalist. Öeldi et kool hakkab nädala pärast pihta ja Tamsalu koolil on hästi vaja matemaatika õpetajat. Mina rongis vaatasin et järgmine peatus ongi Tamsalu ja et siis pakkusin, et ma tulen vaatan kooli üle. Endal oli kitarr käes ja reisikott seljas, trumm ripus peal. Ja niimodi sattusingi Tamsalusse.

Palun kirjelda mõodunud nädalaid õpetajaametis olles.

Palju tegemist on õpetaja ametis. Insererina töötada on küll lihtsam, kui õpetajana. Aga mulle meeldivad väljakutsed, vaatan seda kui ühte eluetappi oma elus. Kõige olulisem on iseenda eest hoolitseda, tuleb vaadata, et saad asjadega hakkama.

Millega tegeled vabal ajal?

Meeldib loodusesse olla ja kitarri mängida. Lisaks sellele olen juba 5 aastat täistaimetoitlane ehk vegan olnud. Enamik oma elust sõin samuti loomseid tooteid, kuid siis ma leidsin kui jubedalt loomi koheldakse loomatööstuses ja sellepärast ma ei taha seda tööstust oma harjumustega toetada. Veganlus on kui sotsiaalõiguslik küsimus - mis meil on, et kui keegi sünnib siia koera või kassina, siis me inimestena

hoolitseme nende eest, aga kui teine sünnib sea või lehmana, siis me vaatame nende keha kui toodet, milles vältimalikult suurt kasumit saada. Veganeid kahjuks ei ole väga palju meil Tamsalu koolis. Ma ise küll julkustaksin kõiki proovima olla näiteks üks kuu ilma loomsete toodeteda, võtta osa taimetoidu väljakutsetest. See on asi mida ma kõigile soovitaksin.

Tamsalu tänavavalgustuse rekonstruktsioon

**Andrus Freienthal
abivallavanem/
haldusosakonna juhataja**

Tamsalus on teostatud lõunapoolsel linnaosa mitme kõrvaltänava tänavavalgustuse kaasajastamine. Kui Tamsalu kesklinnas ja põhjapoolsel linnaosa kõrvaltänavatel on valdavalt kaasaegne tänavavalgustus, siis linna lõunaosa kõrvaltänavatel oli seniajani veel väga vanu ja amortiseerunud val-

gusteid. Seejuures olid vanad valgustid paigaldatud mitte kõikidele mastidele, vaid üle ühe või isegi kahe masti. Käesoleval aastal alustati Tamsalu lõunaosa kõrvaltänavate tänavavalgustuse korrasamist. Loodetavasti tööd jätkuvad järgnevatel aastatel ja korda saab Tamsalus kogu tänavavalgustus.

Tööde käigus demonteeriti vanad valgustid ning kõikidele mastidele paigaldati uued Led-tehnoloogia valgustid. Led-tehnoloogia valgustid tagavad hea valgustatuse ja on, vör-

reldes vanade valgustitega, seejuures energiasäästlikumad.

Kaasaegne tänavavalgustus mitte ainult ei kaunista asulaid õisel ajal, vaid aitab tagada ka turvalisust. Tööde maksumuseks kujunes 20 160 eurot, ehitas Särs OÜ.

Töid rahastati kohalike omavalitsuste investeeringuteks mõeldud riiklikust toetusfondist, mille eesmärk on koroonaviirusest (COVID-19) tingitud majandusraskustega toimelelemise soodustamine.

Urve Sepman, Eesti Memento Liidu juhatuse esimees Arnold Aljaste, Eesti Endiste Metsavendade Liidu esimees Heiki Magnus, Murtud Rukkilille Ühingu esimees Enno Uibo abikaasa Enega kohtusid Ridala Püha Maarja-Magdaleena kiriku ees.

Foto erakogust

Murtud Rukkilill Puise ninal

Murtud Rukkilille Ühingu liikmed

Kaunil laupäeva päikesetõusul alustas väike reisiseltskond Murtud Rukkilille Ühingu liikmeid ja nende mõttakaaslasi, ühingu Tamsalu osakonna juhi Malle Annuse juhatamisel, autobussiga teekonda Tam-salust Läänemaale. Kuusalus tulid peale veel ühingu juht Enno Uibo koos abikaasa Enega ja kaaslastega. Peaesmärgiks oli jõuda paadipõgenike mälestusmärgi avamisele Puise ninal. Teekonnal küllastasime ka Risti raudteejaama Läänemaal, kus on mälestusmärk „Raudteerööpad mäletavad“. Mälestusmärk on kõigile Lääne-Eestist küünditatuile. Siitkaudu küünditati u 3000 inimest, lisaks veel Läänemaal arreteeritud.

14. juunil 1941 viidi Eestist Siberisse üle 10 000 inimest. Küünditatutest eraldi täiskasvanud mehed (u 4000) ja saadeti GULAG-i vangilaagrisse, kus suurem osa neist (95%) hukkus juba esimesel aastal, surid nälga või lasti maha.

25. märtsil 1949 küünditati Eestist üle 20 000 inimest

Ent küünditatut üldarv ei anna veel sugugi täit pilti repressioonde ulatusest Eestis. Küünditatutest vähemalt kaks korda suurem hulk eestlasti arreteeriti ükskaaval või gruppi ning saadeti poliitvangidena Venemaa sunnitöölaagritesse. Eesti Represseiitute Registri Büroo andmeil on aastatel 1940–1988 Eestis arreteeritute koguarv 60–80 tuhat inimest – seega Nõukogude okupatsiooni aastatel veeti Venemaale u 100 000 inimest – iga kümnes Eestimaa elanik. Kokku kaotas Eesti Vabariik okupatsioonide tulemusel viendiku kogu oma rahvastikust.

Joudsime külastada ka Ridala kirkut ja Haapsalu linnust.

Järgnevalt võtsime suuna meie pääva peaesmärgi – Puise küla mereannas kell 15.00 avatava paadipõgenike mälestusmärgi juurde. Joudsime kohale umbes pool tundi varem, kuid rahvast oli kogunenud juba päris palju. Kohalikud kaitseelitlased askeldasid avatava mälestusmärgi juures. Merelt puhus päris vinge tuul ja laineharjad olid juba vahused. Päris karm ja tuuline ilm oli, aga tuul oli selja tagant ja õnneks pääkene pisut soojendas kohalolijaid.

Murtud Rukkilille Ühingu liikmed ja nende mõttakaaslased: Sirje Tammekänd, Anu Hobustkoppel, Malle Annus. Tagapool Vello Luht ja Ahto Annus. Teisel pool kivi: Katrin Reisberg, Enno Uibo, Ene Uibo, Urve Sepman, Milvi Viiks, Hilma Kolde ja Asta Jaansen. Ees Mare Tammerand

Kohtume raamatukogus

Ere Käärmäa

Käimas on järjekordsed üleriigilised raamatukogupäevad „Kohtume raamatukogus“, mis kestavad oktoobri lõpuni. Loomulikult ootavad raamatukogud oma lugejaid igal ajal ning püüavad oma klientide soovidele igati vastu tulla. Siinkohal kutsumegi teid, meie toredad lugejad-külastajad, meiega kaasa mõtlema. Korraldame väikese lugejate rahulolu uuringu. Küsimustiku täitmiseks minge Tapa Vallaraamatukogu koduleheküljele (<https://www.tapa.lib.ee/>), seal leiate lindi ja saategi küsimustiku kohe ära täita. Soovi korral saab küsimustele vastata ka paberandjal, raamatukogus kohapeal. Vastamine on anonüümne. Teie arvamus on meile väga oluline.

Kes ihkab siia kirevasse sügisesse veel rohkem värve ja ehetat rõõmu, külastagu kunstinäitust Tapa raamatukogus. Ungari kunstniku Jacqueline Molnári raamatuillustratsioonide näitus „Muinasjutt ja tegelikkus“ teeb töepoolset tuju igati heaks. Jacqueline Molnári käekirja iseloomustavad kirkad ja elavad värvid ning peensusteni viimistletud detailid. Tehnikatest kasutab ta nii kollaazi, akvarelli, temperat, akrüüli kui ka fotograafiat. Oma töödes püüab kunstnik pöörata muuhulgas tähelepanu ka keskkonnareostuse ettearvamatuutele tagajärgele, innustades meid muutma oma tarbimisharjumusi. Illustrator loodab, et tema pildid kõnetavad nii vanemaid kui nooremaid näitusekülastajaid ning need sütitavad lastes loomingulust. 29. oktoobril algusega kell 18.00 toit-

RAAMATUKOGUPÄEVAD 20.-30. oktoober 2020

mub Tapa raamatukogus aga reisifilme öhtu. Helle ja Viktor Grossmann on oma välisreisidest vaatefilmid kokku pannud ja nii on meilgi meeldiv võimalus virtuaalselt reisida. Kel on huvi, tulge kindlasti vaatama. Kui möödaminemist on, astuge ikka läbi, sest hea lugemisvara ei saa raamatukogust iial otsa. Meeles tasub pidada ka seda, et Tapa raamatukogu ukse kõrval on tagastuskast, kuhu saate endale sobival ajal oma raamatud tagastada. Kuhugi ei ole kadunud ka võimalus raamatuid nii-öelda ette tellida. Võib ju olla, et vahel pole aega või tahtmist linnas väga pikalt ringi jalutada, siis saab telefoni või meili teel oma raamatusooividest teada anda ja meie paneme selle järgi raamatupaki kokku ning kliendil jäab üle vaid see möödaminnes raamatukogust kaasa napsata. Kaunist sügist ja ilusaid lugemiselamus!

Koolilaste suvepuhkus Vajangu Noortekeskuses

Vanessa Kassmann

Olles juulikuu algusega taasavanud Vajangu Noortekeskuse, ei osanud ma uue tulijana esialgu midagi oodata. Istuin ja ootasin, peas vaid õpetussõnad, mis teiste poolt kaasa antud. Panin lauale paika vajaliku märkmiku, pliatsitpsi, lauanurgale ka tassi teega. Ja ootasin, mil kell sai 11, et avada punapõsksetele, suurematele ja väiksematele noortele uks.

Esimene päev möödus päris tegutsalt ja kiiresti. Minu imestuseks oli niisuguse väikese ja sulni küla kohta kohale tulnud väga palju noori. Kes meisterdas Hama helmestest vahvaid loomakujukes, südameid, kes mängis automängu Wii-s. Kes oli arvutis, kes tantsis, kes laulis populaarsemate TikTok videode järgi. Tegevust jagus ja oli aru saada, et haiguspühangu tingituna suletuks jäänud noortekeskus oli taasavamist igati väär. Aga esimene päev oli minu kui tol hetkel päris kogenematu lastega tegeleja jaoks täis põnevust ja lõbu. Enim on mul hea meel selle üle, et noored mu kohe kartmata omaks võtsid, naerusuill tervitasid ja oma õpetajaks nimetasid. Seesuguse meeldiva vastuvõtuga tegid nad kõik edasised päevad minu jaoks kordades lihtsamaks.

Olenemata sellest, et ilmad olid enamasti pääkesepaistelised ja ideaalsed rattasöiduks või pallimänguks, oli noortekeskuses kogu aeg hulk noori, kes oma aega mõnusalt, kas divanil olles või ringi liikudes sisustasid.

Hunnik sõpru kaasa võetud, leiti erinevaid tegevusi, mida ühes teha. Ent kõikide nende endi eelnimetatud tegevustele lisaks panime ünsa pea paika, et kindlasti tuleb ette võtta Bingo mängimine ja lima tegemine. Just need olid tegevused, mis neile enim huvi pakkusid, rõõmu valmistasid. Seega edasised nädalad veerisidki just mitmete mängude, tegevuste ja lõbusate jutuajamiste saatel.

Olles peale kolmekuust viiruse aktiivset puhangut taasavanud ukse ja ise noortekeskuse ruumides toimetama hakanud, saan täiesti ausalt öelda üht. Mitte miski minu senine tegevus või töö pole mind rohkem kasvatanud kui noortekeskuse juhatamine. Noored on väga mitmekesised ja nendega peab õppima suhtlema, et nad saaksid usaldada ja hoida inimest, kes neile igapäevaselt noortekeskuse ust avab. Üsna enese-kindlalt võin öelda, et minu suhtlus noortega osutus palju paremaks, kui esialgu oma peas mõelnud olin. Tegelikult on ju lausa rõõm, kui sellised väiksed sõbrad on..., aga tohutult väsitav ka. Sest mida vanemaks saad, seda vähem jaksad 6-14aastastega mitu tundi järjest sammu pidada. Eriti, kui seda elus esimest korda teed. Aga ütlen - vahelduseks sellist tööd teha on väga hariv. Mina juhatasin noortekeskust umbes kaks suvekuud.

Septembrikuu ja koolija tulekuga panin ma oma asjad kokku ja sammusin edasi. Kui ma tänasel päeval pilgu tagasi heidan, saan öelda, et rõõm on suur, sest meie noortekeskuse ruumides elas suvekuu päevades igal hetkel mängulised ja hea muusika.

Parkourlaager Albus Tamsalu kandi lastele

Tuuli Lindre
Tamsalu NNKÜ-NMKÜ
juhatuse liige

Kuna maailmas levinud viirus ei lasknud lastel kevadel pikka aega koolis käia ja sõpradega suhelda, siis korraldas Haridus- ja Teadusministeerium eriolukorra toetuse taotlusvooru lühilaagrite ja lühimalevate läbiviimiseks. Esitasime projektitaotluse MTÜ Tamsalu NNKÜ-NMKÜ-ga. Idee, korraldada Tamsalu kandi noortele parkourlaager Albus, pakkus välja Aune Suve-Kütt. Suured tä nud talle selle eest!

02.-04.08.2020 osales laagris 20 noort vanuses 10-17. aastat. Laagri juhendajad olid lisaks vahvatele eelnimetatud parkourtreeneritele veel Tuuli Lindre, Lisanne Lindre (TLÜ noorsootöö eriala tudeng) ja Aune Suve-Kütt.

Laagri esimesel päeval sättisime end kenasti Albu noortekeskusesisse, käisime tutvumas Albu kaunimate kohtadega, mängisime tutvumisja meeskonnamänge ning otsisime üles söögikoha Tanksemäe Saffer, kus pakuti meile väga maitsvaid toite ka hiljem, kogu laagri välitel.

Laagri teisel päeval toimus esmatutvumine parkour treeningutega. Kuna ilm oli ilus, siis toimusid selle laagripäeva kaks treeningut vältingimustes – treener Märdi vanematekodu kõrvalasuval treeningväljakul. Treeningud ei olnud lihtsad aga olid väga pönevad ja omapärased, pannes kõigi laagrilaste füüsilise võimekuse ikka korralikult proovile. Kahe treeni vahel söödi maitsev lounasöök ja

Parkourlaagrist sündis idee pakkuda akrobaatika treeninguid öhkrajal kõikidele Tapa valla noortele.

Foto Lisanne Lindre

Viimasel laagripäeval toimusid seoses vihmasadudega treeningud samas spordisaalis, kus eelmise päeva korvpallimäng. Sel laagripäeval viis kaks treeningut läbi treener Imre. Pikad öhkrajad ja ka tavalised matid säiti kenasti paika, et nendel sai sooritada igasuguseid akrobaatilisi harjutusi sialdavad treeningud. Peale teist trenni ja söömist sõitsime me noortega koju ja üks väga vahva laager sai järsku läbi.

Samas peab kindlasti mainima, et tänu sellele laagriga tekkis Aunel idee, et miks mitte proovida seda põnevat treeningute valdkonda teha kättesaadavaks kõigile Tapa valla noortele. Ja nii läkski!

Sel sügisel alustasid akrobaatika treeningud öhkrajal nii Tamsalu Gümnaasiumis kui ka Tapa Spordihooones. Seega kõigil huvilistel noortel on nüüd võimalus nende treeningutega liituda.

Tapa Linna Orkester andis välja oma teise CD plaadi "Maraton"

Priit Rusalepp
Tapa Linna Orkestri dirigent

Septembris nägi ilmavalgust Tapa Linna Orkestri (TLO) teine CD plaat pealkirjaga "Maraton". TLO esimene plaat, pealkirjaga "Värvid", ilmus Jüri Tüli juhitmisel aastal 2008. Ettepaneku uue plati salvestamiseks tegid mulle orkestrandid juba 6-7 aastat tagasi. Tol ajal tundus, et on veel vara - orkester oli ebaühulaselt komplekteeritud ning minul puudusid orkestriga salvestamise kogemused. Mõni aasta hiljem hakkas orkestri tase tõusma ning tasakaal pillirühmade vahel ühtlustuma. 2018. aastal tundus aeg olevat küps. Aga kuna kogu protsess pidi lõppema plaadiesitluskontserdiga ning kultuurikoda, kus see loomulikult pidi toimuma, läks remonti, siis lükkus kogu plaan aasta vörora edasi. 2019 sügisel oli mõte plaadist jälle päävakorras ning 16. veebruaril 2020 oligi pea kogu muusika Tapa Kultuurikoja saalis "purki võetud".

Plaadiesitluskontsert oli plaanitud kevadesesse, aga kuna olime vahepeal eriolukorras, siis lükkus see septembrisse.

Pealkirjal "Maraton" on mitu tähdust. Esiteks on see üks ansambl Neoton Familia pala, mis on meie repertuaaris juba mõni aasta. Tei-

TLO värskede plaat "Maraton"

Foto Stanislav Grebenjuk

ja Heili Liivalu, kes on suure osa orkestrantide koolitajad olnud. Täname helirežissöör Lauri Kooli, kes vastutab salvestuse, kokumängu ja lõppviimistluse eest. Täname Heili Pihlakut, kes selle aastatepiikkuse maratoni jooksul meile rõõmuga toeks on olnud. Suurim tänu meie kontsertide publikule - teie aplausist väljenduv rahulolu annab meile jõudu ja motivatsiooni edasi tegutseda.

CD platti "Maraton" on võimalik osta Tapa Kultuurikoja kassast selle lahtoleku aegadel ning tulevastel TLO kontsertidel ja esinemistel.

Kunstiosakonna sünnipäevaks väljapandud näitust saab vaadata veel oktoobri lõpuni.

Foto Liina Kald

Kunstikool sai viiseks

Liina Kald
kunstiosakonna õpetaja

Tapa Muusika- ja Kunstikooli kunstiosakonnal täitus kevadel 5 aastat lastega ühiselt kunstiradadel seiklisse alustamisest. Kevadel ärajäänenud sündmust saime tähistada alles nüüd.

Selle viie aasta sisse on mahtunud väga palju põnevaid tegemisi. Igal aastal on meil 5-7 õpilastööde näi-

tust, osaleme mitmetel konkursidel ja teeme erinevaid kunstiprojekte. Näiteks oleme joonistanud kinnisilmi, laua alla, kõhuli maas, teinud trükiröö päevi, meisterdanud lumeskulptuure, voolinud savikruuse ja sulatanud klaasi, maalinud seintele ja bänneritele, käinud KUMUs ja loomaaias ning saanud modelliks päris koera.

Olme võtnud eesmärgiks pakkuda nendele, kes soovivad kunstiga tegeleda, mõnusat loomingulist tegele-

vust. Püüame olla avatud, huvitavad ja lapsmeelsed. Pöörame tähelepanu erinevatele tehnikatele, õpime tundma töövahendeid ja materjalte ning nende kasutamise võimalusi. Koolil on olemas ka trükipress ning keraamika- ja klaasisulatusahi.

Sünnipäeval said kõik õpilased, lapsevanemad ja huvilised vaadata muusikakooli majja ülespandud näitust. Sõime torti ja mängisime kunstiviktoriini. Vaatame rõõmsalt vastu järgnevatele aastatele.

ON JUUBEL ELUS VERSTAPOST Tapa valla XIV Muusikapäevad

Kairi Kroon
Muusikapäevade
korraldustoimkonna nimel

Mööduv aasta on olnud täis teadmist ja mitte eriti meeldivaid üllatusi tervele inimkonnale. Kõik saavad ju aru millest jutt. Vaatamata ilmarratal valitsevale pahalasest viirusel COVID-19 plaanime siiski jätktava tänaseks kodukandis neliteist aastat kestnud armsaks saanud traditsiooni. Nii toimuvad 26.11-28.11 Tapa Vallas juba XIV Muusikapäevad. Sellel aastal on teemaks meie Eesti muusikakorüfee juubelid: Georg Ots - 100; Veljo Tormis - 90; Arvo Pärt - 85; Olav Ehala - 70; Urmas Sisask - 60; Urmas Lattikas - 60.

Väärikas rida härrasid on andnud suure panuse Eesti kultuuri- ja muusikaellu. Igaüks neist on austamist väärjubilar. Muusikapäevade motoks sai sellel aastal: „On juubel elus verstapost“.

26.11. algusega kell 18.00 toimub Tapa Kultuurikojas „Laste ja noorte

päev“, kus esinevad Tapa valla laste ja noorte kollektiivid.

27.11. algusega kell 19.00 toimub Tapa Kultuurikojas „Külaste päev“, kus esineb käsikellade ansambel „Arsis“. See kontsert toimub pääsmetega, aga kuna jällegi me ei suuda ette nuputada COVID-19 viiruse intensiivist sellel ajal, siis soovitame jälgida kontserdi toimumise ning piletite ostmise infot vahetult enne 27.11. Hetkel saab nii palju kuulutada, et piletid saab osta mõni tund enne kontserdi algust Tapa Kultuurikojast. Pääsme hind on huwilisele 12 € ja soodustusega (8 €) saavad pääsme soetada pensionärid ning õpilased.

Kontsert on kindlasti hingestatult meeoleolukas ja seda see inimhing vajabki novembripimeduse lõpuks ja advendiaja valguse sissejuhatuseks.

28.11. algusega kell 17.00 toimub Lehtse Kultuurimajas „Täiskasvanute kontsert“ oma traditsioonilises pidillikutes. Kontserdil esinevad Tapa valla täiskasvanute isetegevuskollektiivid. Küllatulekuga austavad muusikapäevi

Ronimistorn vastvalminud mänguväljakul.

Foto Andrus Freienthal

Tamsalu tammepargi mänguväljak

Andrus Freienthal
abivallavanem/haldusosakonna juhataja

Tamsalu Tammeparki rajati lastele mänguväljak ronimistorniga ja kiigega. Ettepanek mänguväljakku rajamiseks tuli valla Kaasava eelarve ettepanekuna. Idee teostamine aitab oluliselt tõsta tammepargi atraktiivsust ja küllastatavust lastega perede poolt. Tamsalu tammepargis on olemas trikirada ruladel ja tõukerataste-

le, mänguväljaku rajamisega lisandus väikelastele uus vabaaja veetmise võimalus värskes õhus. Väga oluline on ka see, et Tamsalu lounapoolses linnaosas puudus avalik mänguväljak ja lastega pered ootased selle rajamist.

Tööde maksumuseks kujunes 28 594 eurot, mänguväljaku ehitas MoTeh OÜ. Toid rahastati kohalike omavalitsuste investeeringuteks mõeldud riiklikust toetusfondist, mille eesmärk on koroona-irurusest (COVID-19) tingitud majandusras-

PIIBE TEATER

**Rabasaares,
Tapa vallas.**

6. nov. 18:00
7.-8. nov. 17:00

**VAIKUSE
SAAR**
ehk Rabasaare lugu
LISAETENDUSED

Kujundus: JANA VOLKE, **toolid:** ARDO KALJUVEE, **helid:** URMO KÜTISMAA.
Mängivad: ERIK RUUS, ANDRIES KAITS, AIRE PITK, VELJO KUKK, INGRID TOKARUK, NATALIA MEDVEDEVA, TIIT KALJUMÄE, KÜLLIKE VEED, KADI-LIIS PITK, LEMBIT SAVILA, ARLET PALMSTE.

Kontakt: www.piibeteater.ee • **Piletid:** [PILEITLEVI](http://piletilevi.ee)

Lehtse Kultuurimajas
1, 15, 22 NOVEMBRIL kell **10.00-14.00**

FOTOKOOLITUS

Koolitaja: AIN LIIVA

Koolituse sisu:

- Kaamera tundmaöppimine
- Avaprogrammide kasutamine
- Kiirete ja aeglaste objektide pildistamine
- Pildi muutmine elavamaks, mitmekihilisus
- Praktiline töö

Registreerimine kuni 30.10: piretpihel61@gmail.com
telefon: 5061361

Koolitustasu 30€

Koolitust toetab KOP-Kohaliku Omaalgatuse Programm

Tapa vald otsib aasta teo kandidaate

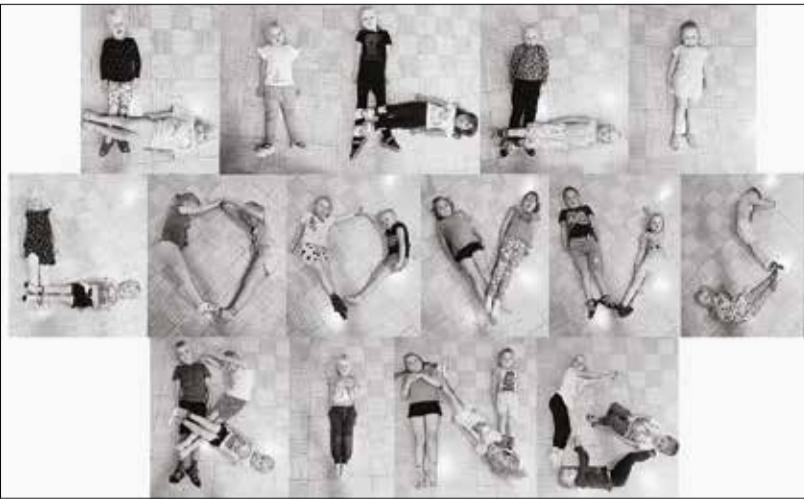
Indrek Jurtšenko
kultuurispetsialist

Tapa vald otsib aasta teo kandidaate. Lõppeva aasta tulbisid tegusid tunnustatakse neljas kategoorias, milleks on haridus ja noorsootöö, kultuur ja sport, sotsiaaltöö ja tervishoid ning ettevõtlus ja vabatahtlik töö. Samuti ootame ettepanekuid aukodaniku ja teenetemärgi andmiseks, kus teenetemärgi osas

täna kehtiva määrituse alusel, saavad tunnustusettpelanu teha vaid volinikud, vallavalitsuse liikmed ja vallavanem, aukodaniku osas aga kõik. Kandidaatide esitamise tähtaeg on kõikidel juhtudel 1. detsember.

Samas, tunnustamiskord on muutumas. Millal uus kord vastu võetakse, sõltub menetlusprotsessi kiirusest, suurem osa tööst on tehtud ja otsustusprotsess jõuab volikokku oktoobris või novembris. Kui jõuab oktoobris võetakse vastu

uus tunnustamiskord, siis anname sellest teada novembrikuu lehes, valla kodulehel ja veebis ning see muudab tunnustamistaotluste esitamist samuti. Kui kord võetakse vastu aga hiljem, siis taotlused võetakse praegu vastu vana korra alusel, kuid otsustamine võidakse teha juba uue korra alusel. Seniks aga koguge rahulikult mõtted, pange vastavale vormile ja saatke allkirjastatult vallavalitsus@tapa.ee või ka postiga Pikk 15, Tapa 45106.

Lasteaialaste loovusring

MTÜ Lilli Loovuskubi

15. septembril alustas oma tegevust MTÜ Lilli Loovuskubi juhtimisel lasteaialiste laste loovusring. Ringi viivad läbi Tamsalu Gümnaasiumi noored entusiastlikud õpetajad Maarja Hunt ja Maris Uudeküll. Ringi eesmärgiks on arendada laste igakülgset arengut läbi loova tegevuse ja fantaasia: tantsimine, laulmine, maalimine, meisterdamine, roobotika, liikumismängud, näitlemine.

Ring tegutseb Tamsalu lasteaias

„Kröll“ kaks korda nädalas ja seda kahes gruppis. Esimene grupp vanusele 2,5-4-aastased ning teine grupp koosneb 5-7-aastastest toimekatest põnnidest. Algselt planeeritud 40 lapse asemel on meid tänaseks päevaks kokku lausa 48! Olgu öeldud, et huvilisi oli veelgi, kuid kahjuks rohkem lapsi lihtsalt korraga ühte 45-minutilises aega ei mahu. Esimese kuu plaan sai 200% tädetud ning lastel on olnud väga lõbus!

On suur rõõm, et oleme osutunud oma ettevõtmisega nii populaarseks ja loodame, et huvilised saavad meid peagi näha talvekontserdil!

Tamsalu kultuurimaja neidude tantsurühm.

Foto Kaido Kabral

Tamsalu Kultuurimaja neidude tantsurühm võitis kõigi südamed

Edmar Tuul
Tapa Valla Kultuurikeskus

19.-20.09.2020 toimus Harku vallas, Meriküla Õppe- ja Spordikeskuses Tantsuseelts As-Sa naisrühma Harku Harakad korraldamisel XII Eesti naisrühmade ja III Eesti neiduderühmade võistutantsimine ja V

Eesti naistetantsu festival. Osalesid nais- ja neiduderühmad üle-Eesti.

Algselt aprillis toimuma pidanud võistlus peeti maha möödunud nädalavahetusel ning tugevad ja julgemad rühmad astusid võistlusele. Neiduderühmade kategooria võitis Tamsalu kultuurimaja neidude tantsurühm (juhendaja Marge Iho). Lisaks pälvis rühm publikupreemia. Häälletada said kõik kohalolijad aga

ka need, kes vaatasid otseülekannet Tantsuseelts As-Sa Facebooki lehelt.

Neiduderühmade kohustuslik tants oli Kertu Alvre loodud „Hällu päälle kutsminö“. Teiseks tantsuks oli Tamsalu rühmal „Kats sósarat“, mille autor on Tamsalu Gümnaasiumi vilistlane Tiili Müürk.

Soovime õnne Marge Ihole ja Tamsalu neidude!

Suvelaager Tapa valla lastele

Ave Pappe
Laagrijuht

Kui suur suvi oli käes ja lapsed mõnusalt oma suvevaheaga nautisid, siis oli kümnell Tapa valla lapsel võimalus osaleda kolmepäevases suvelaagris Võsul, Männisalu Puhkekeskuses. Lapsed olid erinevatest valla piirkondadest ning esimene päev kulus tutvumisele, kuid jõudsime külastada ka Käsmu meremuuseumi ning Puurekari neeme, mis on mandri eesti kõige põhjapoolseim tipp. Aktiivne liikumine oli meie laagri üks tegevusi, mida lastele pakkuda tahtsime ning lastele sobis see ideaalselt. Laagripaika tagasi tulles hakkas iga laps disainima endale laagrisärki. Loovuse puudust ei olnud kellelegi ja särkide kavandid valmisid päris vahvad ning kuna kavandi tegemine ei ole kõige lihtsamate killast, siis särkidele sai oma kavand kantud alles järgmisel öhtul. Teine päev aga kulus meil Tallinna Loomaaia peale, mida lapsed polnud ammu külastanud. Suurt elevust tekitas ilmselgelt tropikamaja ja tiigrite nägemine. Võsule tagasi jõudes oli kõigi laste soov ujuma minna ning kuna ilmad olid väga soojad siis läksime Võsu Surfikooli, kus Raigo õpetas

noori sup-laudadega (aerulaud) ja skimboard laudadega sõitma. See oli väga meeleolukas tegevus, mida jätkus terveks öhtuks sest nii vesi kui ka ilm olid erakordselt soojad. Öhtul ööbimiskohas olles saime aga oma T-särgid ära lõpetada ning iga laps sai endale laagrist mälestuseks enda kujundatud T-särgi. Kolmapäev oli meil aga täis seiklust ja elamus. Külastasime Kiviõli Seiklusparki, kus lapsed lustisid pool päeva ning pealõunal pidime Puupurjekaga Aino minema merele, kuid kahjuks või õnneks oli sel päeval merel meeletu torm ning kapten leidis, et see ilm pole sobilik merele minekuks. Küll viis ta meid aga Toila sadama kaile tormiga silmitsi seisma. See oli lastele töeline elamus, mida nad varem kogenud ei olnud. Kuna sel korral jää purjekaga sõit ära, siis augusti lõpus tegime veel ühe kahepäevase laagri samadele lastele ja siis saime juba purjetada mööda Narva jõge ning vaadata, kuidas jõe kaldal elatakse ja kala püütakse. Kapten Ilmar rääkis meile lugusid jõe ääres elavatest inimestest, nende tegevusest ja elust. Lapsed olid väga tublid ja nii nagu ikka saime ka sel korral kiita, et lapsed on viisakad ja oskavad käituda. Kokku tegime lastele viiepäevase laagri, mida rahastas Tapa Vallavalitsus.

päevases töös otsib ta lahendusi, mis motiveeriksid noori paremini kätituma ning ennast paremuse poole muutma. Anni ütleb, et talle meeldib väga noortega suhelda. „Mulle meeldib nende julgus öelda välja seda, mida nad mõtlevad – kohati ilustumata – ning seda kõike ilma valehääbita,“ jagas oma mõtteid noorsoopolitseinik.

Ilmselt võib teismeliste suhteline toimuda ka mitte kõige meeldivamal moel, kuna noorsoopolitseinik peab sageli tegelema probleemsete noortega. Anni usub, et laste probleemse kätitumise põhjuseks võib olla vanemate ebapiisav tähelepanu. Noorsoopolitseinik mõistab, et vanemad peavad sageli kodust puuduma, et laps saaks hästi riides olla, et tal oleks uus nutikell ja elektriline töukeras, kuid mis tahes kingitused ei asenda lapse suhtlemist ja vanemate tähelepanu. „Oma töös olen ma kahjuks kokku puutunud väga tihti olukordadega, kus nooruk pole ööseks koju saabunud ning lapsevanem teavitab lapse kadumisest politseid. Hiljem lapsevanematele täpsustavaid küsimusi esitades selgub aga tõsiasi, et vanemad ei tea, kes on lapse parim sõber; kellega ta laps suhteb ja väljas käib või mis oli lapsel kadumise ajal seljas. Lastega on võimalik kontakti luua vaid läbi suhtlemise, mitte läbi kingituste,“ on veendunud noorsoopolitseinik.

Anni tööpäev algab Rakvere politseijaoskonnas ja pärast hommikust nõupidamist sõidab ta Tapale oma töökohta. Noorsoopolitseiniku töö pole aga pidev monitori vahtimise rutiini ja see teeb Anni jaoks noorsoopolitseiniku tööd väga atraktiivseks. „Noorsoopolitseiniku töö juures meeldib mulle võimalus olla juhtumite lahendamisel „loominguline“ ehk leida ja osata leida muid lahendusi peale protokolli koostamise.“ Oma igal

Anni Kruuse

Foto erakogust

ket tööpäeva kahe käega kaela ümbert kinni ning ei ütle sulle ma armastan sind,“ lisas Anni.

Noorsoopolitseinik usub, et lapse probleemide lahendamine on võimalik koostöös kogu tugivõrgustikuga. „Ai-data ja toetada tuleks tervet pere ning seda nii lasteaia-, kooli- või huviringide õpetajate, kohaliku omavalitsuse kui ka vastavate spetsialistide poolt.“

Pärast tööpäeva lõppu naaseb ta oma laste juurde koju, et pühendada neile oma vaba aega. „Me teeme koos süüa, meisterdamine, ehitame, käime seenel, metsas jalutamas, mere ääres viikingite aardeid otsimas ja jalgratastega soítmas. Minu lapsed on minu vaba aeg ja minu hobi,“ tunnistas Anni.

Kui teil on mure või küsimus, mida soovite noorsoopolitseinikuga arutada, siis kontakteerimiseks võib helistada Anni Kruuse töönumbrile, mis on leitav politsei veebilehel. Lisaks võib eelneval kokkuleppel tulla isiklikule konsultatsioonile Tapa politseimaja aadressil Pikk 18a.

30.10 2020 kl 9-16 TAMSALU SÜGISLAAT
Tamsalu Raudtee tn 2 juures
Tulge ostma ja kauplemma!
Info 58050167, laadakorraldus@gmail..com

25.10 kl 9-16 Tapa SÜGISLAAT
Tapa Muusika - ja Kunstikooli pargis
Tulge ostma ja kauplemma!
Info 58050167, laadakorraldus@gmail..com

Teiste hulgas tuli Harri Allandit (paremal) õnnitlema ka endine Tapa linnapea Raivo Raid (vasakul).

Foto Alina Roditšenko

Harri Allandi 90. sünnipäev

Harri Allandi, Tapa valla aukodanik, tähistas 12. oktoobril 2020 oma 90ndat sünnipäeva!

Kuna Harri on kirglik kepkondja, kes teeb oma ak- tiivsusega (10km päevas) silmad

ette enamikele, kinkis vallava- litsus talle lisaks muule ka uued kõnnikepid.

Harri Allandi on koostanud mitmeid raamatuid ja on Tapa Muuseumi asutaja ning juhtis muuseumit 17 aastat! Ta on töötanud Tapa Vagunidepoos peainse- nerina, kus valmistati esimene nn. remondikombain (hüdrauliline) Balti raudteel.

Allandi oli Tapa linna voli- kogu kahe koosseisu aseesimes (1989-1996), 200-liikmelise Tapa perekubi "Leevike" president (1981-1990) ning Tapa linna esimese ajalooäituse koostaja (Tapa linna 60. aastapäevaks) Raudteelest klubis 1986. aastal.

Südamlikud õnnesoovid väga lugudest Harri Allandile!

Jäätmete põletamisest

Valla territooriumil ringi sõites on näha, kuidas lõkkeplatsidele on kokku kuhjadud erinevaid jäätmeid: mööbel, madratsid, plastijäätmeh, riided, jalanoüd, rehvid, pakendid. Kahjuks levib inimeste seas endiselt arusaam, et jäätmeid võib põletada, kuigi tegelikult on selline tegevus keelatud. Kõik eelpool nimetatud jäätmeliigid sisaldavad ohtralt keemilisi ühendeid, mis põletamisel öhku paiskuvad. Võib ju väita, et jäätmmed viakse niikuinii põletustesse, kuid spetsiaalsetes põ- letustehastes püütakse ohtlikud ained kinni filtrite abil ja need ei kujuta ohtu inimeste tervisele. Jäätmete põletamisel kodustes küttekolletes või lõketes öhku pa- satavaid ohtlikke ühendeid kinni püüda ei ole võimalik.

Plastide mittetäielikul põle- misel paistub öhku nii palju ühendeid, et seda võib lausa mürgikok- teiliks nimetada. Paljud nendest ühenditest on kantserogeneosed ehk vähki tekavad. Näiteks teki- vad kodusel jäätmepõletusel dioksiidid, mis on üks mürgisemaid ühendeid, mida inimene on suute-

line tekitama. Õhku paisa- tavat ühen- did ei lendu kuigi kaugele vaid laskuvad maapinnale seal samas, kus jäätmeh põletatakse. Ohtu seatakse nii enda, oma pere kui ka ümbruskonnas viibivate inimeste tervis, kes saastunud öhku sisse hingavad. Ka marjad, aed- ja puuviljad saavad oma osa ning jõuavad hiljem inimeste toidulauale.

Tihti püütakse jäätmete põ- letamisega kulusid kokku hoida. Kodus olevat konteinerit ei taheta suurema vastu vahetada ega ka tühjendamise sagedust tihedamaks muuta, sest siis peab ju rohkem maksma. Kahjuks seatakse kulude kokkuhoiul nimel ohtu enda ja läheduses viibivate inimeste tervis. Segaoolejäätmete konteineri suurus ja tühjendamise sagedus peaks kodudes olema selline, et kõik segaoolejäätmeh konteinerisse ära mahuks. Kui kodus toimuvad suuremad remonttööd või koli-

mine, siis ei tohiks ülejäävat risu ja rämpsu lõokesse visata. Meil on vallas olemas kaks jäätmete vastuvõtukohta, kuhu saab ära viia enamuse kodumajapidamistes tekkivatest jäämetest.

Kui märkate kuskil jäätmete põletamist, siis tuleks sellest kindlasti teada anda Keskkon- nainspektsioonile (valve@kki.ee, lühinumber 1313) valla keskkonnapetsialistile (322 9665, mailis.sepp@tapa.ee) või järel- valvespetsialistile (322 9653, gennadi.sults@tapa.ee). Jäätmete põletamise puhul võib eraisikule määrata rahatrahvi kuni 1200 eurot, juriidiliselt isikule kuni 3200 eurot.

Lõkkeplats Lehtse kortermajade juures. Foto M. Sepp

**OSTAN IGASUGUST VANAVARA.
Pakkuda võib kõike.
Kojukutsed, raha kohe kätte.
Tel 51980371.**

Tamsalu Raamatukogu

Foto erakogust

Tamsalu raamatukogu 90

Ira Kasekamp
Maire Pütsepp
Tamsalu raamatukogust

Sajand tagasi andsid Tamsalu rahvale tööd ja leiba lubja tootmine ja raudtee ja seotud ametid. Aeg-ajalt tuli kokku juttu rääkima, ennast „näitama“ ning mängima, laulma, tantsima. Kui 1. mail 1930. aastal loodi Tamsalu Rahvaraamatukogu Selts, siis kogunesid paljud inimesed aktiivselt uue organisatsiooni ümber. Seltsi asutajateks olid kohalikud kooliõpetajad Frederike ja Jakob Merits, Erich Gutmann ning prl Robal. Selts võttis üle tegevuse lõpetanud haridusseltsi Edu 112 lagunenud köidet. Sellele lisandus algkooli hoolekogu poolt veel 98 venekeelset köidet. Seltsi juhatusse kuulusid Peeter Kaik, Herbert Tubro, Rudolf Pöld ning Karl Nõmm. Liikmeid oli esimesel aastal 47.

Esimene tegevusaasta oli seltsile edukas, sest peeti kirjandus-, kõne- ja teeõhtuid. Seltsi juurde tekkis näitering ja laulukoor. Aineliste varade suurendamiseks organiseeriti korjandusi. Esimese aasta lõpuks oli raamatukogus 339 lugemiskõlblikku raamatut ja 100 krooni raha. 1935. aasta sügisel korraldas selts raamatuaasta puhul näituse koos aktusega. Näitust külastas ligikaudu 400 inimest ning korjandus raamatukogu heaks tõi sisse 129 krooni. Uusi raamatuid muretseti aastas 150 ümber. Loetavamaks raamatuks 5 aasta jooksul oli A. H. Tammsaare „Tõde ja õigus“ ning ajalehtedest Vaba Maa ja Uus Eesti.

Algusaastail asus raamatukogu koolimajas, õigemini oli tegemist vaid paariga kapiga kitsukeses klassiruumis. Laenutustööga tegelesid õpetajad Frederike Merits, Endla Tubro, prl Griffel, prl Sooden, hiljem Lille Kaul ja Salme Nõu. 1950. aastal sai raamatukogu koduks Mürgi maja (Kesk 1) teisel korrusel asuv korter. Seal töötati uue kultuurimaja valmimiseni, mille katuse alla olid planeeritud ka raamatukogu avarad ruumid.

Uue kultuurimaja ehitamise eest võitles kohalik omavalitsus sõna ja kirjatähEGA kõrgemates võimuorganites. Nurgakivi majale pandi 10. oktoobril 1974. aastal, millele järgnes 6 aastat ehitustöid. Raamatukogu kolimise lävel oli palju majanduslike muresid: kust saada uus mööbel, kardinad, stendid jne. Võru Mööblitehasest toodi pruunid (tolle aja lemmikvärv) riilid, mis pandi hoiule „Kukelossi“, kus leidus vaba ruumi, kuigi hoone oli sel ajal korreriteks jaotatud ning inimesed elasid veel sees. Raamatukogu sisekolimine toimus 1980. aasta septembrikuus, millele eelnesid pidevad koristustööd uues hoones, ka akende pesemine. Kolimisel olid abiiks paljud Rakvere rajooni raamatukogutöötajad. Kultuurimaja pidulik avamine toimus 28. detsembril 1980. aastal.

Järgmisel aastal andis uus raamatukogu uudistamiseks väga palju põhjust, kuna oli spetsiaalselt raamatukogule ehitatud.

Moodustati kaks osakonda: lastele ja täiskasvanutele ning lisaks lugemissaal. Külas käisid ajakirjanikud, raamatusoobrid, rajooni juhtivad töötajad jne. Toimusid kirjandusõhtud, kus külalisteks olid Kalju Saaber, Uno Laht, Iivi Raudsepp, Asta Pöldmäe, Reet Made, Leho Männiksoo, Raimond Kaugver, Arno Kasema ja paljud teised.

Raamatukogu algusaastatel vahetusid töötajad väga sageli. Aastatel 1966–1970 töötas aktiivne ja innukas organisaator Niina Nazarova. Tema oli vahel äge ja okkaline, aga tööd tegi fanaatiku südamega. Kohe hakkas ta suurematele lastele üritusi läbi viima, täiskasvanutele tegi raamatuarutelusid, kutsus lektoreid rääkima, ise võttis sõna küll peoõhtutel ja koolimaja aktustel. Pikka aega (1977–2017) töötas raamatukogus Raili Elmest, enamuse ajast juhatajana.

Pidevalt kasvas raamatufond ning suurennes lugejate arv. Kaasaegne elu tõi vajaduse avaliku internetipunkti järele, mis avati 9. augustil 2002. aastal. Arvutid kingiti SA Vaata Maailma kaudu. Suureks edasiminekuks raamatukogu töös võib lugeda üleminnekut elektroonilisele laenutamisele raamatukoguprogrammiga URRAM (2005).

Valdade ühendamise käigus liideti Tamsalu raamatukogu Tapa Vallaraamatukoguga ning 2019. aasta veebruarist on kasutusel RIKS – raamatukogude info- ja kataloogisüsteem. Külastajatel on võimalik läbi RIKSWEB-i raamatuid reserveerida ja olemasolevaid teavikuid pikendada, alati saab kirjandusteoiseid ette tellida meili ja telefoni teel. Samuti pakub raamatukogu printimis- ja skaneerimisteenust ning arvuti kasutamisvõimalust.

Tänavuse kevadise koroonakriisi ajal paigaldati raamatukogu väliskuse kõrvale raamatute tagastuskast. Ootame selle aktiivset kasutamist, sest raamatuid võib tagastada sinna endale meelespärasel ajal.

Sel sügisel osalesime projektis „Kino maale“, mille raames said mudilased iga päev vaadata raamatukogus multfilme. Eritine üritus toimus kooliõpilastele 7. oktoobril, mil oli külas populaarne lastekirjanik Ilmar Tomusk. Oktoobrikuus stardib lasteprogrammi „Lugemisisu“ uus hooaeg, mis on möeldud 5–10-aastastele lastele ning innustab raamatuid lugema ning lugemispässi täitma. Lisaks raamatutele on pakkuda midagi ka silmale, sest septembris–oktoobris röömustasid külastajaid harrastuskunstnik Svetlana Pärna värviküllased maalid. Edaspidi saab näha nukumeister Gerri Orgma omapäraseid nukke ning kunstnik Made Balbati digigraafika näitust muinasjutumaailmast, mis ringleb praegu Lääne-Virumaal.

Pikalt väldanud kultuurimaja remont ja õueala uuendamine tekitas mõnda aega külastajates segadust, kuid suvest alates on ligipääs raamatukogusse vabalt tagatud. Oktoobrikuus tehtud remondi tulemusena sai raamatukogu koridor hoopis uue näö. Olete teretulnud!

VALLAVALITSUSE JA VALLAVOLIKOGU INFO

Õhtu puiestee rekonstruktsioonistööd on lõpetatud

Andrus Freienthal
abivallavanem/
haldusosakonna juhataja

Seoses sellega, et Tapa linnas asuva Õhtu puiestee seisund oli halb, tegi haldusosakond vallavalitsusele ettepaneku tänav rekonstruktsioonile. Kõnealune töö lisati valla Teehoiukavasse ning volikogu andis oma heaksikiidu. Õhtu puiestee on Tapa elanike hulgas väga populaarne ja intensiivselt kasutatav tänav, mille kaudu on hea. Pikalt tänavalt (Maxima kaupluse juurest) sõita Lembitu puiesteele, Paide maantee ning Ülevõiste tänavale kõrterelamute juurde, samuti Ambla maanteele. Aga loomulikult saab tänavat kasutades jõuda ka Tapa teistesse linnaosaadesse.

Rekonstruktsioonistööd käigus teostati tööd lõigul Pika tänav ja Paide maantee vahel. Ehitustööde käigus rajati uus teealus ja sõidutee katend, ehitati könnitee kuni Spordi tänavani. Könnitee, mis rajati 2012, on heas seisukorras ning ei olnud vajadust seda ümber ehitada. Rajati uus tänavavalgustus, ehitati ümber ristmikud ja mahasöidud kinnistutele.

Korraldatud riigihanke tulemusena

osutus majanduslikult soodsaimaks Tallinna Teede AS poolt esitatud pakkumus maksumusega 297 600 eurot koos käibemaksuga. Linnatänavaehitamine läheb üha keerulisemaks ja kallimaks, sest tuleb arvestada kõikide liiklejatega: noored, eakad, liikumispuudega inimesed, ratsastoolis liiklejad ja rulaatorite kasutajad, jalgratturid. Jalakäijate ülekäigurajad tuleb valgustada eraldi. See kõik on aga täiesti mõistetav ja loomulik, sest rajatakse ju tänavad meie elanike jaoks ning need peavad olema ohutud. Sõiduteed peavad vastama konkreetset teel liiklivate transpordivahendite vajadustele. Ristmikeli on esitatud konkreetsed nõuded, need peavad olema peatänavaga täsnurga all. Peab lahendama sademeteve ärajuhtimise. Seega tuleb kõik eelöeldu arvestada projektis ning seejärel ehitusega ellu viia. Juhul, kui on vajadus paigaldada könnitee äärde pingid, siis see teostatakse järgmisel aastal.

Rekonstruktsioonistööd tänavalöök on avatud liiklemiseks. Tapa Vallavalitsus tätab kohalikke elanikke, kes suhtusid väga mõistvalt ajutistes raskustesse, mis tee-ehitustöödega kaasnesid.

Tamsalus lõpetati Paide maantee rekonstruktsioonistööd

Andrus Freienthal
abivallavanem/
haldusosakonna juhataja

Tamsalus saadi ühele poole Paide maantee rekonstruktsioonile, mis on jätkuks Tööstuse tänavale. Tänavaa asfaltkate oli amortiseerunud ja muutunud väga konarlikeks, auklikeks ja ebatasaseks. Könnitee ja tänavavalgustus olid rajatud vaid osaliselt. Samuti puudusid nõuetekohased liiklusvahendid ja rajati kaasaegne tänavavalgustus.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium peab Tamsalu Paide maanteed oma liiklussagedusega ja tööstusega seotud transpordi suure osakaalu töötu nii oluliseks, et eraldas tee rekonstruktsioonistööd toetust 100 000 eurot. Korraldatud riigihanke tulemusena osutus majanduslikult soodsaimaks GRK Infra AS poolt esitatud pakkumus, lõppmaksumusega 734 427 eurot käibemaksuga. Linnatänavaehitamine läheb üha keerulisemaks ja kallimaks, sest tuleb arvestada kõikide liiklejatega: noored, eakad, liikumispuudega inimesed, ratsastoolis liiklejad ja rulaatorite kasutajad, jalgratturid. Jalakäijate ülekäigurajad tuleb valgustada eraldi. See kõik on aga täiesti mõistetav ja loomulik, sest rajatakse ju tänavad meie elanike jaoks ning need peavad olema ohutud. Sõiduteed peavad vastama konkreetset teel liiklivate transpordivahendite vajadustele. Ristmikeli on esitatud konkreetsed nõuded, need peavad olema peatänavaga täsnurga all. Peab lahendama sademeteve ärajuhtimise. Seega tuleb kõik eelöeldu arvestada projektis ning seejärel ehitusega ellu viia.

Tänavu rekonstruktsioonistööd ligikaudu 980 meetri teelöök saab alguse Tamsalu raudteeülesöidust ning lõpeb Piiri tänavale ristmikuga. Paide maantee Tamsalus teenindab kõiki Tamsalu linna lõunaosas asuvaid ettevõtteid, s.h. valla suuruselt teist tööandjat, E-Betoonelement AS Tamsalu tehaseid. Paide maantee ääres asub ka Tamsalu ainus tankla, samuti ehitusmaterjalide kauplus-ladu koos autohooldusega. Tee teenindab ka Tamsalu kalmistut ja kirikut ning linna lõunaosa elanikke. Mõõda Paide maanteed saab Tamsalu reoveepuhastisse ja biojäätmete ladestusplatsile.

Ehitustööde käigus rajati uus teealus

Tänav on avatud liiklemiseks. Tapa Vallavalitsus tätab kohalikke elanikke, kes suhtusid väga mõistvalt ajutistes raskustesse, mis tee-ehitustööd kaasa tõid.

Septembrikuu vallavolikogus

Maksim Butšenkov
volikogu esimees

lahenduse läbimöelduse alusel. Eelnevad kokku võttes, on võitjaks see, kes investoritest pakub selle raha eest ilusamat ja suuremahulisemat projekti.

Tahaksin teile lühidalt rõõmukat saadikute repliikidest, mis on lisatud nende soovil protokolli. Reigo Tamm märkis ära, et suurte investeeringute ja projektidega kaasneb alati palju küsimusi, millele pole võimalik protsessi käivitamata vastata. Näiteks on Lehtses märkimisväärsest suurenenedud keskuse ehitamise maksumus. Ta avaldas lootust, et opositsioon ei hääleta selle otsuse vastu üksnes seetõttu, et nad on opositsioon.

Vallavolikogu saadik Mati Viidemann kasutas enne istungi algust vaba sõnavõtu võimalust ja tegi ettepaneku korraastada valla kalmistud ja varjata külastajate eest prügi kogumispunktid. See ettepanek oli seotud dokumendiga istungi päevakorras ja vaadates tulevikku tasub märkida, et algdokumentis kavandati biojäätmete kogumise kohtade loomist aastatel 2023-2025, kuid ühehäälselt lükkasime selle varasemale perioodile – 2021-2023.

Istungi päevakorra ametlik osa algas eelarve- ja arengukomisjoni koosseisu muutmisest. Otsuse kohaselt sai selle liikmeks veel üks opositsiooni esindaja Mart Lees.

Päevakorra teine teema viis mitmete poliitiliste avaldusteni, mille autorid palusid need protokolli lisada. Loa andmine ujulaga spordikompleksi konkursi väljakuulutamiseks on lähiuudel kahtlemata üks põhiteemadest. Me muutsime istungi otsusega varem välja antud loa tingimus. Selle tulemusel muudeti konkursi läbiviimise tüüp ja pikendati investorile antavate garantiide perioodi 10-lt aastalt 15-le. Eesmärk on saadud ettepanekuid hinnata täiendavate kriteeriumite järgi. Mitte ainult hinna, vaid ka pakutavate teenuste mahu osas, meie antud garantiide ja arhitektuurise

Päevakorra teine teema viis mitmete poliitiliste avaldusteni, mille autorid palusid need protokolli lisada. Loa andmine ujulaga spordikompleksi konkursi väljakuulutamiseks on lähiuudel kahtlemata üks põhiteemadest. Me muutsime istungi otsusega varem välja antud loa tingimus. Selle tulemusel muudeti konkursi läbiviimise tüüp ja pikendati investorile antavate garantiide perioodi 10-lt aastalt 15-le. Eesmärk on saadud ettepanekuid hinnata täiendavate kriteeriumite järgi. Mitte ainult hinna, vaid ka pakutavate teenuste mahu osas, meie antud garantiide ja arhitektuurise

Valgejõgi esindajad omavahel arutasid midagi, kuid valitsuskoalitsioonil ei olnud ühtset otsust. Ei ole õige öelda, et 2018. aastal tekkinud ideid hakatakse praegu realiseerima. Tänane koalitsioon võttis vastu poliitilise otsuse, tegi

palju tööd ja otsustas, et bassein ehitatakse valmis. Eelmises koalitsioonis midagi sellist polnud.

Selle tulemusel langetati otsus ülekaaluka hälftenamusega (üks erapoole).

Järgmine päevakorrapunkt käsitles loa andmist konkursi läbiviimiseks valla elektripaigaldiste käidukorralduse kontrollimiseks. Dokument kinnitati ühehäälselt.

Samuti väljastati luba valla avatud noortekeskuse konkursi läbiviimiseks Tapal ja Tamsalus. Vald plaanib antud teenust sisesta järgmisi 3 aasta jooksul.

Järgmisse otsusega muutsume huviringides osalemise hüvitamise korda. Esimene muudatus puudutas neid kordi, kui laps on kohustatud sõitma õppima väljapoole valda, kuna puudub võimalus seda teostada siin. Otsustasime, et sel juhul tuleks hüvitist maksta ainult abivajajatele. Teise muudatusena otsustasime hüvitada eeskoste all olevate laste osalemiskulud 100 %-selt.

Valla jäätmekätluse arengukava aastateks 2021-2026 sai vastuvõetud ühe muudatusega, milles varasemalt oli ka juttu. Dokumenti põhiesmärkideks on elanike teadlikkuse parandamine ja jäätmete keskkonnanoõust ja jäätmete sorteerimisharjumuste juurutamine.

Järgmine punkt sai esimeseks sammeks Tapa jäätmevaldkonna probleemi lahendamiseks – andsime vallavalitsusele loa korraldada konkursi valla jäätmejaama rajamiseks. Investeeringute maksumus on 600 000 eurot, kyll aga me loodame saada riigilt toetust 200 000 euro ulatuses. Edu korral rajatakse Tapa väeosaa juurde 2021. aastal kaasaegne jäätmejaam.

Infotunnil kuulasime ära valla finantsspetsialisti aruande. Peamine järelitus on see, et eelarvet täidetakse plaanipäraselt.

Vallavanem informeeris saadikuid valla pävakajalistest sündmustest.

Vallavalitsuse istungite otsuseid perioodil 16.09.2020-07.10.2020

Otsustati volikogule esitada järgmised eelnõud:

- Rahaliselt hinnatava kohustuse vótmine ja omafinantseeringu garanteerimine (Tapa linna jäätmejam)

- Tapa valla sihttipendium

- Rahaliselt hinnatava kohustuse vótmine ja omafinantseeringu garanteerimine (asfalteeritud rulluisu- ja suusaraaja rajamine Tamsalu spordipargis)

- „Tapa valla 2021. aasta eelarve kinnitamine”

- „Tapa valla arengukava ja eelarvestrateegia”

Hanked:

- Kinnitati riigihanke „Tamsalu Kultuurimaja mööbel ja sisustus” tulemused.

- Väljastati kooskõlastus 1. Jalaväebrigada Valgejõe pst ja Leina tänavu kasutamiseks roomiksoomukiga liiklemiseks.

- Väljastati luba avaliku ürituse korraldamiseks (35. jooks ümber Porkuni järve, 27.09.2020, “Vaike saar” etendused septembri lõpus, “Naabrlt naabrlt” laat 19.09.2020, “Tapa Oktoobriku Laar” 17.10.2020)

- Otsustati muuta Jäneda Kooli fassaadi ja katuse rekonstruktsioonis sõlmitud töövõtulepingut.

- Otsustati kasutada Tamsalu Kultuurimaja rekonstruktsiooniks sõlmitud töövõtulepingu tellija reservi ja otsustati lepingut pikendada.

- Valiti Tapa Vesi OÜ nõukogu.

SPORT

Tapa valla rahvajooksudest 2020

Indrek Jurtšenko
kultuurispetsialist ja Tapa valla
rahvajooksu peakorraldaja

Tapa vallas toimus tänavu 2 rahvajooksu, mis kuulusid ka maakondliku jooksusarja (3. kord) etappide hulka (Tapan oli 6. ja Porkunis 8. etapp).

Porkuni ümber järve jooks on üle kahe ja poole korra pikema traditsiooniga (35) kui Tapa valla rahvajooksu korraldamine (14), ometigi rahvaarv on kasvama hakandatud mõlemaal just viimastel aastatel, seda paljuski tänu liitumisega maakondliku jooksusarjaga. Samuti, eriti Tapa jooksu puhul, saab rääkida „headest suhetest“ 1. jalaväebrigada ja iseäranis tänavu ka liitlastega, keda mõlemas jooksus käis kokku ligi 105 (Tapan 87, neist 80 Taani kompaniist ja Tamsalus 18, kõik Taani kompaniist). Kuid see pole olnud nii igal aastal. Vaatamata kaitseväelaste osalusele, tõusid mõlemas jooksus rahvaarv ka ilma nendeta, eriti Tapan. Siiski, kohalike osalus pole niivõrd palju tõusnud, kui võiks, pigem on kasv tulnud just maakonna teiste jooksjate arvelt, samuti on meid ülesse leidnud Eesti ühed parimad

pikamaajooksjaid nagu Lily Luik, Kelly Nevolihhin, Dmitri Aristov, Steven Rehelemm, Artur Sadovski, Cris Poll, tippriatleet Liis-Grete Arro jne. Kuna suuremad jooksud Eestis on tänavu ära jäänud, siis ka tipud otsivad võimalusi, et end vormis hoida. Kokkuvõttes, vaatamata kõigile, on sellest võitnud kõik osapooled.

Tapa rahvajooksu uus osalusrekord on 323 osalejat, mis on ka ühtlasi maakondliku jooksusarja uueks rekordiks, samuti Porkuni selle aasta jooksjate arv 288 on jooksu uueks osalusrekordiks. Seega Tapa valla mõlemast jooksudest osavõtt oli tänavuse maakonna jooksusarjas arvukamad.

Kuid head asjad sündivad ikka koostöös ja tänavu oli Tapa valla kahes jooksus korralduslikult väga palju uut (Tapan uus rada, uus korraldusmeeskond). Siinkohal teen suure tänukummarduse Tapa Valla Spordikeskuse direktorile Priit Hundile, kes lülitus korraldustegusse kiirelt ja aktiivselt. Ekstreemjooksus Battle for Tapa ja Tapa valla rahvajooksus oli ta kaaskorraldaja, aga Porkuni jooksus ametis juba aktiivselt peakorraldajana. Suur tänu Kalev Kodzisele ja tema meeskonnale, kes meil tänavu mõlemas rahvajooksus registreerimislaua eest hoolitses, oli see temalegi uueks

kogemuseks uues ametis. Samuti täna Anatoly Buchenkovi (vastutas koos Tapa parkla ja raja korraldus Tapa rajal ning kaaskorraldus Porkunis) ja teisi tublisid vabatahtlike, kes aitasid jooksude korraldamisele igati kaasa. Aega võttis taaskord Nelson. Meid toetasid tänavu Tapa Mill OÜ, Eesti Kultuurkapitali Lääne-Virumaa Ekspertgrupp, Päts OÜ ja Päts perekond, Tapal, lisaks ka jooksusarja enda sponsorid nagu Eesti Pagar, Ratabaas, Talukartul, Saare, Kadarbiku, Lääne-Virumaa Omavalitsuse Liit jt.

Tapa vallast parimate jooksjate tulemused maakondlikus jooksusarjas 2020 (kõik tulemused: <https://jooksu.sari.ee/tulemused-2020/>)

Jooksusarja hooaja kokkuvõttes parimad Tapa valla jooksjad (lähtuvalt üldtabelist): põhijooksus oli meie valla omadest parim Tauno Pukk (Porkuni) ja naistest Kelly Vildek. Muudes võistlusklassides olid valla parimad Artur Hallik M12 (Tamsalu), Holger Soll M14 (Tamsalu), Randmar Tuulemäe M 16 (Tapa), Maito Hermosalu M 40 (1. koht, Tapa), M 50 Toivo Ivainen (3. koht, Tapa), Kalle Lett M 60 (3. koht, Porkuni), Jane Sumre N 12 (Tamsalu A O suusaklubi), Anett Kari N14 (Tapa), Ela Vulla N 40 (Tapa).

REOVEE KOHTKÄITLUSRAJATISTE KAARDISTAMINE

Tapa Vallavalitsus on läbi viimas küsiltlust hajaasustusaladel paiknevate reovee kohtkäitlusrajatiste kaardistamiseks. Kaardistamise eesmärk on andmete kogumine, et hinnata kinnistute reovee kohtkäitlusrajatiste seisukorda, toimimist ja investeeringute vajadust süsteemide uuendamiseks. Küsiltuse tulemusena luuakse üksikmajapidamises kasutatavate reoveepuhastussüsteemide andmebaas, mis on oluline ja vajalik omanike nõustumiseks ja juhendamiseks.

Küsiltus on kätesaadav Tapa Vallavalitsuse kodulehel - <https://www.tapa.ee/reovee-kohtkaitlus>

Kõik hajaasustuses asuvate kinnistute omanikud peaksid küsiltuse täitma ning saatma keskkonnaspetsialistile aadressil mailis.sepp@tapa.ee või paberkandjal aadressil Pikk 15, 45106 Tapa.

Kui kinnistu omanik ei ole ise tädetud küsimustikku saatnud, siis võtab keskkonnaspetsialist kinnistu omanikuga ühendust ning palub küsimustiku täita.

Vallavalitsuse eesmärk on kõikide kinnistute kohta info kokku koguda, et koostatav andmebaas oleks võimalikult täpne. Andmete alusel saab vallavalitsus koostöös Keskkonnaametiga teha riigile ettepaneku näiteks hajaasustuse programmi eelarvesse raha juurde lisada.

Täiendavate küsimustute korral võib pöörduda keskkonnaspetsialisti poole:
622 9665, mailis.sepp@tapa.ee.

Tapa valla jäätmekava aastateks 2021-2026

Tapa Vallavalikogu kinnitas 28.09.2020 toimunud istungil Tapa valla jäätmekava aastateks 2021-2026.

Jäätmekava on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb Tapa valla jäätmehoolduse arendamist. Jäätmekavas seatakse strateegilised eesmärgid, käsitletakse nende saavutamiseks vajalikke meetmeid ning nende maksumust. Lisaks antakse ülevaade valla jäätmehoolduse hetkeolukorras, käsitletakse jäätmekätluse alternatiive ning hinnatakse jäätmekätluse eeldatavat keskkonnamöju.

Jäätmekavaga on võimalik tutvuda Tapa valla kodulehel - <https://www.tapa.ee/jaatmekava>

Ostan õhumullidega Tarbeklaasi vaase.

Võib pakkuda ka teistsuguse kuju ja värviga.

Tel: 56770569

MJM OÜ
INNOVATIIVSED ELEKTRITÖÖD

MJM OÜ
pakub
elektritöid ja
käiduteenust
B-pädevuse piires.
Majandustegevusteate nr
TEL002806.

KONTAKT: 509 4436
Martti Sindonen
Lisainfo
www.mjm.ee

OSTAN
IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÖPU MÄRK

TÜRI FOTOGRAAF
René Viljat
Tel 525 8325
reneviljat@gmail.com

SPORDIUUDISED

Ülevaateid Tapa valla sportlaste tulemustest ja jooksvaid võistluste kokkuvõtteid saab lugeda Tapa valla kodulehelt www.tapa.ee/spordiuudised

ARELO OÜ

Müüme kohaletoimetamise võimalusega:

- sõelutud mulda
- killustikku
- liiva
- freesasfalti
- purukruusa

Kalluri, multilifti, kopplaaduri, frontaallaaduri, greideri jm rasketehnika teenuse osutamine. Pakume fekaaliveteenust 10m³ või 3m³. Info tel 5636 0462, e-mail areloinfo@gmail.com.

REKLAAM JA TEATED

Müüa lõhetud küttepuid
alates 30 cm kuni 3 meetrini välja.
tel.56460921

KORSTNAPÜHIJA 55604046

Rendile anda kuni 1000m²
FASSAADITELLINGUID PLETTAC SL 70
Tellingud asuvad Lehtses.
Transpordivõimalus. Hinnad soodsad.
Helistage 5046718 Eve

TAPA EHITUS OÜ
teostab järgmisi töid:

- Omaniku järelevalve
  - Hoonete renoveerimine
  - Katuste ehitamine
  - Välisseinte soojustamine
  - Vundamenditoöd
  - Duširuumide, saunade, kuuride ehitamine
  - Aedade ehitamine
  - Kivisterrasside ja puitterrasside ehitamine
  - Siseviimistlustööd (siseruumide viimistlus, ehitamine)
- Telefon 53437995, meil info@tapaehitus.eu

Hauaplatzi sügis-talvine hooldus ja küllastamine. Helista tel 5260804 ja lepime selles kokku. Tähtis on südamerahu.

*Elu on laul, nii habras ta viis,
heliseb hetk...
ja katkeb ta siis.*

Südamlik kaastunne lähedastele
ANU KIVILOO kaotuse puhul.

Vaike, Jaan ja Marguse perega

Südamlik kaastunne abikaasale
ja lastele peredega
KALLI ABIKAASA lahkumise puhul.

Mai ja Toomas Reinmets

Avaldame sügavat kaastunnet
Liia Metsmaale
armsa õe Anu kaotuse puhul.

Kaja, Ave ja Heljo

*Miks kaitseingel kokku pani tiivid
ja igavikku minna laskis sul?*

Avaldame kaastunnet Urmas Priimanile
KALLI ABIKAASA kaotuse puhul.

Vaike, Jaan ja Margus perega

*Koike võib tahta, karta ja loota
sedá, mis tuleb, mitte keegi ei oota.*
Mälestame kallis sõpra
IVI PRIIMANN,
tunneme südamest kaasa
Urmasele ja lastele.

Kaja, Ave ja Heljo

*Töökas ja sõbralik oli Su hing,
puhkama, puhkama kutsuti Sind.*

Mälestame **IVI PRIIMANI**

Siiras kaastunne abikaasale,
lastele ja lastelastele.

MTÜ Linnape Külaselts

Südamlik kaastunne Rait Priiman`ile
ema surma puhul.

Töökollektiiv

AutoKäpp OÜ

- autoremont ja hooldus
- summutite remont ja paigaldus
- ölivahetus
- varuosade müük ja tellimine

Väike 17, Tapa. Telefon 56503420
e-mail: kalleivainen@hotmail.com

Tapa küttelaos müügil

- puitbrikett
- küttepuud võrgus
- kütteloktsid võrgus
- turbabrikett
- pellet
- kivilüs
- liiv, killustik, sõelmed
- transport

AVATUD E-R 9-16.30
väljaspool tööaega
kokkuleppel

Tel 3271777, 5693 0613

Õuna 15 Tapa - TAKOM TRANSPORT OÜ

Aivar Müüri

matuseteenused

+372 5647 7432
Leina 8, Tapa vald, 45109
aivar.myyr.001@mail.ee
www.matmine.eu

Suhtleme nii eesti
kui ka vene keeles!

Teenused

- 24h surnutransport
- külmkamber
- matuste organiseerimine
- krematooriumi teenused
- matusetarvikud
- kalmistutööd
- hauaplatzi hooldus

Viru Matusebüroo

1. Mai pst 18 + TAPA 45106
tel: 5334 0134
e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + 24h surnutransport
- + matuste korraldamine
- + kirstud, urnid, plaadid
- + matusetarbed
- + krematooriumi teenused

Mälestame ja avaldame

kaastunnet omastele
REIN RAKASELJA

surma puhul.

Keskuse 2 ja Keskuse 4 elanikud Lehtsest.

*Seal, kus sulgub eluraamat,
algab mälestuste tee ...*

Mälestame kauaaegset peresõpra

IVI PRIIMANI

Meie siiras ja sügav kaastunne
Urmasele laste ja lastelastega.

Monika, Raul, Merike ja Tarmo

Mälestame endist koka abi

IVI PRIIMANI

ja avaldame kaastunnet omastele.

Lehtse koolipere

Ostan perega majandamiseks metsa, metsamaad,
sobivad ka võsastunud ja väikesed kinnistud.
Riho 5626 0080 riho.vaimel@gmail.com

Ostan igas seisukorras sõidukeid ja kaubikuid,
võib remonti vajada! Tel 53092650

UUED VALLAKODANIKUD

Eliot Vendland
Franz Simon Maripuu
Elfin Nelke
Artur Kütt
Trevor Aleknavitšjus
Klaus Kari
Brianna Raudsepp
Marianne Peit
Milana Ossištuk

ÖNNITLEME EAKAID

- Helga Reinok (Tapa) 96
Leida Valk (Jäneda) 95
Jutta Mägar (Tapa) 95
Linda Uueni (Tamsalu) 92
Jevgenija Aleksejeva (Tapa) 91
Evard Püss (Tamsalu) 91
Linda Järs (Jäneda) 90
Hilja Mehiste (Kursi) 90
Ljudmilla Ponomarjova (Tapa) 90
Aleksandr Luige (Tamsalu) 85
Kalev Viljat (Lehtse) 85
Elmar Birk (Tapa) 85
Valve Tukia (Tamsalu) 85
Astrid Kivilo (Tapa) 85
Valentina Smirnova (Tapa) 85
Julius Maar (Rägavere) 80
Tiiu Jaansoo (Porkuni) 80
Liubov Abrosimova (Tapa) 80
Vaida Reinhard (Tapa) 80
Virve Taaksalu (Tamsalu) 80
Kaljo Sidron (Lehtse) 80
Sabina Kozhemyakova (Tapa) 80
Jaan Tammjärv (Lehtse) 80
Marje Sörmus (Linnape) 80
Mart Uutsalu (Põdrangu) 80
Andres Kaugerand (Nää) 80
Anton Väli (Assamalla) 75
Toivo Pöllu (Säse) 75
Galina Shimkovich (Tapa) 75
Avo Jürgenson (Tapa) 75
Vilma Karu (Moe) 75
Vello Krünberg (Tamsalu) 75
Larisa Poberiy (Tapa) 75
Eevi Lausmaa (Moe) 75
Vjatšeslav Suvorov (Tapa) 70
Sirje Uutma (Assamalla) 70
Nadezhda Kapralova (Tapa) 70
Ivan Zemski (Tamsalu) 70
Peeter Lauring (Tapa) 70
Anne Loide (Tamsalu) 70
Mihail Vasiljuk (Tapa) 70
Jekaterina Griškova (Tapa) 70

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

- Mikhail Pavljuk 6.10.1922-4.10.2020
Paul Sirp 22.11.1927-15.09.2020
Nikolay Borovskiy 8.10.1929-25.09.2020
Rein Tamm 8.03.1936-2.10.2020
Anatoli Komarov 30.03.1942-6.10.2020
Rein Rakaselg 29.06.1953-28.09.2020
Vadim Fomin 18.07.1957-12.09.2020
Anatoly Kovshov 21.12.1959-16.09.2020
Nikolay Konoplev 4.06.1966-19.09.2020
Artjom Lapšin 27.02.1985-30.09.2020
Alar Vahemaa 27.06.1988-5.10.2020
Asta Pedanik 5.02.1928-21.09.2020
Hulda Pöldma 17.02.1931-23.09.2020
Galina Povedenok 23.09.1932-6.10.2020
Tiiu Rindla 7.08.1938-17.09.2020
Maie Saariste 15.05.1952-24.09.2020
Anu Kivilo 5.01.1960-27.09.2020
Ivi Priiman 4.10.1962-5.10.2020

ТАРА VALLA AJALEHT Тапаские Вести

№ 9/256

Октябрь 2020

Бесплатно

Церемония награждения в День учителя на этот раз состоялась в Янеда

ТАРА VALLA AJALEHT
Тапаские Вести

5 октября отмечался День учителя, и в янедской корчме Musta Täku Tall состоялась церемония награждения, посвященная учителям волости Тапа.

Волостной старейшина Рихо Телль похвалил и поблагодарил учителей за проделанную ими работу, после чего были награждены 70 работников образования волости. Музыкальные паузы обеспечивали учащиеся Тапаской школы музыки и искусства, а в завершение концерт провели Хайн Хыльпус, Мати Тури и Кяди Плаас.

**Награды получили:
из детского сада
KRÖLL**

АНУ ПЫЛДМАА – за самоотверженную и разностороннюю работу воспитательницей детского сада. Номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «воспитатель детского сада» в Ляэне-Вирумаа.

АЛЬМИ-АДЕНА ЭЭСМАА – за многолетнюю добросовестную работу помощницей учителя, которая всегда отзывчива, добрая и спокойна.

РИЙНА ВАЛДНА – за замечательную работу педагогом, которая своими жизнерадостностью и спокойствием налаживает хорошие отношения с детьми, родителями и коллегами.

ЭХА РИНГИНЕН – за многолетнюю работу воспитательницей детского сада, которая обогащает учебу и воспитание детей своим интересом к природе и навыками рукоделья.

МАРЕТ КИВИ – за самоотверженную работу заучем, которая эффективно руководит педагогическим персоналом.

**из детского сада
PISIPÖNN**

КАЙРИ КРООН – за великолепную и творческую педагогическую работу. Номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «воспитатель детского сада» в Ляэне-Вирумаа.

ЭВЕЛИН ЭТТИ – за великолепную и самоотверженную работу воспитатель-

ница детского сада. Номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «воспитатель детского сада» в Ляэне-Вирумаа.

ЯНЕ КУЙВА – за результативное руководство детьми на международном Всемирном конкурсе детского хайку в 2019–2020.

ХЕЛЬО ТЕДРЕКУЛЬ – за 15-летнюю добросовестную и результативную педагогическую работу.

ЛЕА НЕЙ – за 20-летний хороший и добросовестный труд.

ЛЕЭВИ ИВАНЕН – за 20-летнее великолепное и результативное руководство учебно-воспитательной работой.

ТЕА ВЯЛЬК – за 20-летнюю последовательную и результативную деятельность по развитию в должности директора.

**из детского сада
VIKERKAAR**

РИТА ШУМЛЯНСКАЯ – за добросовестную, инновационную, разностороннюю и радостную работу воспитательницей детского сада и за передачу мультикультурности. Номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «воспитатель детского сада» в Ляэне-Вирумаа.

ЕЛЕНА ВАРАВНА – за 15-летнюю добросовестную, воодушевляющую и мотивирующую работу воспитательницей детского сада и за передачу мультикультурности. Номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «воспитатель детского сада» в Ляэне-Вирумаа.

ЭХА КАУКВЕРЕ – за 35-летнюю работу в Янедской школе, то есть с самого ее основания. Эха – учительница, которая одинаково хорошо и в своей жизнерадостной манере справляется с преподаванием эстонского языка, математики, искусства, природоведения и экономики, а также с лепкой из глины.

**ТАПАСКАЯ РУССКАЯ
ОСНОВНАЯ ШКОЛА**

МОНИКА ЛЯЭНEMЯГИ – «это учительница, которая создает настроение и условия, при которых нравится учиться. Она замечает каждого ученика и вдохновляет учиться даже родителей» (цитата из рассказа родителя). Номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «классный руководитель» в Ляэне-Вирумаа.

ЕЛЕНА САМОСОНОВА – за 25-летнюю душевную и жизнерадостную работу воспитательницей детского сада.

ЛЕХТСЕСКАЯ ШКОЛА

ТИЙУ ТИККЕРБЕР – за 25-летнюю последовательную и разностороннюю работу учительницей музыки. Номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «классный руководитель» в Ляэне-Вирумаа.

ВАЯНГУСКАЯ ОСНОВНАЯ ШКОЛА

МАРЬЮ ВЕЭБЕРГ – за 10-летнюю инновационную

и добросовестную работу учительницей.

ЯНЕДАСКАЯ ШКОЛА

ТИЙЯ САЛЬМ – классная руководительница с очень длительным стажем, которая своим инновационным и душевным участием в процессе обучения и преподавания завоевала доверие и уважение учеников, родителей и коллег. Номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «классный руководитель» в Ляэне-Вирумаа.

КАЙРЕ РИЭС – по случаю 15-летия трудовой деятельности. Кайре – доброжелательная и понимающая учительница на уроках искусства и естественнонаучных дисциплин, а также при организации деятельности кружка по интересам и группы продленного дня.

НАТЕЛЛА КРИГУЛЬ – по случаю 20-летия трудовой деятельности. За ознакомление детей с захватывающим миром математики и за проведение воркшопов и математических конкурсов.

МАЛЛЕ РАУНМЯГИ – по случаю 30-летия трудовой деятельности. Малле – архивистка учительница начальных классов, а также внимательная и творческая преподавательница рукоделия и домоводства.

ВАЛЕНТИНА ОЗЕРОВА – за 20-летнюю добросовестную и разностороннюю работу учениками в 2019/2020.

АЙВО СИЛЬДНИК – за 10-летнюю последовательную работу учителем.

ВАЛЕРИЙ СУСИ – за 15-летнюю добросовестную работу учителем и хозяйственным руководителем.

ВАЛЕРИНА ОЗЕРОВА – за 20-летнюю добросовестную и разностороннюю работу учениками в 2019/2020.

ВАЛЕНИНА ПАВЛОВА – за 35-летнюю внимательную и разностороннюю работу учительницей и за добросовестную работу социальным педагогом.

ТАПАСКАЯ ГИМНАЗИЯ

МИКК МААЗИКРАНД – за самоотверженную работу классным руководителем, а также за инновационную и успешную работу преподавателем. Лауреат конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «преподаватель гимназии» в Ляэне-Вирумаа.

АЙВИ ЛЕЙМАНН – за 10-летнюю добросовестную, творческую и успешную работу учительницей.

ИРИНА ПИКСАР – за 10-летнюю добросовестную, творческую и успешную работу учительницей.

АННЕЛИ КЛАЗИК – за 25-летнюю последовательную, добросовестную и разностороннюю работу учительницей английского языка.

КЮЛЬВИ КИВИСИЛЬД – за 25-летнюю последовательную, добросовестную и разностороннюю работу учительницей. Номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «преподаватель гимназии» в Ляэне-Вирумаа.

АННЕЛИ МОРГЕНСОН – за многолетнюю и

Матис Лепиксаар (справа) также был лауреатом премии молодого учителя в Ляэне-Вирумаа.
Фото Станислава Гребенюка

и добросовестную работу учительницей математики в Тапаской гимназии и Тапаской русской основной школе. Номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «преподаватель гимназии» в Ляэне-Вирумаа.

СИРЬЕ СЕЛЛЬ – за 35-летнюю последовательную, добросовестную и разностороннюю работу учительницей физкультуры.

ЭВЕ АЛЛЬСОО – за 35-летнюю последовательную, добросовестную и разностороннюю работу учительницей искусства.

РИТА ЙООР – за 40-летнюю последовательную, добросовестную и разностороннюю работу учительницей физкультуры.

МАРИНА МУРАВКИНА – за руководство учениками в 2019/2020.

ХЕЙДИ АУЙК – за руководство учениками в 2019/2020.

МАДИС КИВИСИЛЬД – за 10-летнюю добросовестную, инновационную и разностороннюю работу учителем.

ЛЕА КЕЗАВЯЛИ – за 15-летний последовательный и добросовестный труд.

ТАЛЬВИ ТАММ – за 15-летнюю последовательную и добросовестную работу учительницей английского языка и за осуществление проектов, обогащающих учебную среду.

АННЕЛИ КЛАЗИК – за 25-летнюю последовательную, добросовестную и разностороннюю работу учительницей английского языка.

КЮЛЬВИ КИВИСИЛЬД – за 25-летнюю последовательную, добросовестную и разностороннюю работу учительницей. Номинант конкурса «Эстония учится и благодарит» 2020 в категории «преподаватель гимназии» в Ляэне-Вирумаа.

АННЕЛИ ТЕЛЛЬ – за 25-летнюю самоотверженную, инновационную и разностороннюю работу учительницей.

АЙВИ ЛЕЙМАНН – за 10-летнюю добросовестную, творческую и успешную работу учительницей.

ИРИНА ПИКСАР – за 10-летнюю добросовестную, творческую и успешную работу учительницей.

МАРЕ НЕПС – за 25-летнюю последовательную

Продолжение на стр. 2

2020/2021 учебный год в Тапаской русской основной школе

Найма Сильд
Директор Тапаской русской основной школы

8 июля 2020 года газета Virumaa Teataja написала, что Тапаская русская основная школа вскоре может стать школой языкового погружения. Возникает вопрос, почему школу можно назвать Тапаской школой языкового погружения и я постараюсь объяснить, как проходит учеба.

В нашей школе учатся по программе погружения уже с 2003 года. В 2020/21 учебном году в 1- 6 классах обучение ведется по методике раннего языкового погружения, т. е. с 1-го класса все предметы ведутся на эstonском языке. Изучение русского языка как родного начинается во 2-м классе. В классах раннего языкового погружения все предметы, кроме русского, литературы и английского, преподаются на эstonском языке. В настоящее время обучение в других классах (4-9 классы) основано на модели, согласно которой 50% предметов на эstonском языке и 50% предметов на русском языке, т. е. в 4-м и 5-м классах добавляются русский язык, математика, естественные науки, искусство, трудовое обучение, физкультура и другие предметы. В 7- 9 классах 60% предметов преподаются на эstonском языке. Также в 6-7 классах у нас есть ученики, изучающие некоторые предметы на русском языке по индивидуальной программе. Поскольку в начальных классах меньше учеников, обучение по индивидуальной программе проходит вместе с другими одноклассниками на эstonском языке. Этой весной детский сад Vikerkaag отправил в школу 13 детей, которые закончили группу с эstonско-русским языком обучения. 1-го сентября мы открыли класс двустороннего погружения, в котором работают два квалифицированных учителя: один преподает на эstonском языке, а другой – на русском. Соблюдаются принципы: один учитель – один язык. Помимо них, есть также помощники учителей, которые тоже прошли соответствующие курсы вместе с основными учителями. В случае двустороннего погружения обучение эstonскому и русскому языкам на первом уровне школы применяется в одинаковой степени. В нашей школе это сделано таким образом, что по понедельникам и средам обучение идет на русском языке, по вторникам и четвергам – занятия на эstonском языке, и по пятницам – 2 часа на русском и 2 часа на эstonском. В результате получаем распределение времени 50% на 50%. В 5-7 классах увеличивается доля эstonского языка, т. е. 60% предметов изучаются на эstonском языке, 15% – на

английском, и 25% – на русском. В классе одинаковое количество детей, которые говорят на эstonском и русском языках. Из этого следует, что у нас не чисто русскоязычная школа. Это значит, что учащийся, чей родной язык – русский, изучают эstonский как второй язык. В результате они выучат эstonский язык. Учащийся, чей родной язык – эstonский, изучают эstonский как свой родной язык.

Мы также считаем очень важным, чтобы дети из русскоязычных семей изучали русский язык как родной. Мы следуем эstonским народным и славянским традициям, что обогащает мир учеников. Между детьми нет неприязни, они общаются и на эstonском, и на русском. Также важно, чтобы они могли говорить на своем родном языке на переменах.

Мы убеждены, что совместное обучение не ставит под угрозу русификации эstonоязычных детей. Обучение в нашей школе дает им возможность разнообразить свое образование и получить очень хорошие знания на разных языках.

Название нашей школы – Тапаская русская основная школа не отражает истинного содержания учебы в школе. Мы – больше не чисто русская основная школа. По содержанию мы – школа языкового погружения. Нынешнее название мешает дальнейшему развитию в будущем, поскольку содержит слово «русская». Знание иностранных языков очень важно в современном обществе, и следует признать, что выпускники эstonских школ не говорят по-русски на хорошем уровне. Я считаю, что двустороннее погружение дает очень хорошую возможность изучать языки, и мы не должны это упускать. Наша школа имеет хорошую репутацию: результаты обучения на основе экзаменов выше средних по стране. Мы уникальная школа!

Кое-кто считает, что «Тапаская школа языкового погружения» – слишком расплывчатое название. Когда ученик заканчивает школу, нет четкого понимания, какое образование он получит. В Эstonии много школ с разными названиями: гимназия, средняя школа, основная школа, школа, детский сад-школа. Если названием нашей школы станет Tara Keelekümbuskoool, то нашей задачей будет рассказать всем, что мы за школа и какой аттестат после окончания нашей школы получат выпускники.

Мы обсуждали изменение названия школы в 2019/2020 учебном году на педсовете, на общем собрании родителей, на собрании ученического самоуправления и в попечительском совете – и было получено их согласие на изменение названия школы на «Тапаская школа языкового погружения». В сентябре этого года мы также провели опрос среди родителей, и результат составил 80,3% «за» и 19,7% «против».

Конкурс «Интеллектуальные решения Operail»

Тапаские Вести

Работники Тапаского депо компании Operail Гуннар Трофимов, Валентин Ракович, Василий Сафонов и Александр Шевченко разработали автоматический сталкиватель колесной пары со станка вибростенда, что делает процесс работы более быстрым и эффективным. Кроме того, работникам компании Operail больше не нужно передвигать колесные пары весом около 1500 кг, используя собственную физическую силу.

Руководитель подразделения ремонтного бизнеса компании Operail Михаил Синани пояснил, что вибростенд является вспомогательным средством для контроля качества в колесном цехе Тапаского депо компании Operail. «После проверки колесную пару следует вытолкнуть из углубления, расположенного на вибростенде, и, если это делает человек, это требует большой физической силы – одна пара колес может весить до 1465 кг, при этом за день могут требовать проверки до 15 колесных пар», – сказал Синани. – Теперь же всю

Награждение команды Тапаского депо.

Фото Агне Каура

работу выполняет автоматика с помощью сжатого воздуха, а работник для этого должен только потянуть за рычаг».

Будучи предприятием, ориентированным на решения, Operail раз в год отмечает людей, чье нестандартное мышление и умение находить новые решения принесли пользу в виде повышения эффективности рабочих процес-

сов предприятия. Победители конкурса «Интеллектуальные решения» компании Operail, проводимого на предприятии, награждаются премией в размере 3000 евро, которую члены команды, предложившей и внедрившей инновационное решение, могут использовать по своему усмотрению.

Церемония награждения в День учителя...

Начало на стр. 1

МАРИС УУДЕКЮЛЛЬ – за заботливую, инновационную и самоотверженную работу классной руководительницы и за продвижение проектов предпринимчивой школы и робототехники. Номинант конкурса «Эstonия учится и благодарит» 2020 в категории «классный руководитель» в Ляэне-Вирумаа.

СИРВЕ ПЕЙТРЕ – за заботливый, воодушевляющий и самоотверженный труд. Номинант конкурса «Эstonия учится и благодарит» 2020 в категории «поборник образования» в Ляэне-Вирумаа.

МАЙРЕ ТАММ – за успешное руководство учениками в 2019/2020.

МАРЕ ВИКС – за успешное руководство учениками в 2019/2020.

РИХО РИНГИНЕН – за успешное руководство учениками в 2019/2020.

БИРГИТ ОЯСТЕ – за 15-летнюю добросовестную и разностороннюю работу классной руководительницей.

МАЙУТАЛЬЯ – за 15-летнюю добросовестную, разностороннюю и инновационную работу классной руководительницей.

МАРИКА ЕЭЗЕР – за 20-летнюю добросовестную и разностороннюю работу классной руководительницей.

ТЕРЬЕ КАЛЬДАРУ – за 25-летнюю целеустремленную, разностороннюю и инновационную работу классной руководительницей.

ПИЛЛЕ АЛЕХЕМЕТС – за 30-летнюю добросовестную работу учительницей физкультуры и за стимулирование физической подвижности.

ЭЛЛЕ НУРМСАЛУ – за 30-летнюю добросовестную и разностороннюю работу классной руководительницей.

ХАННЕЛЕ ВАЛЬДОК – за 30-летнюю добросовестную работу по преподаванию эstonского языка и литературы.

ЛИЙVI РЮОНК – за 45-летнюю добросовестную и успешную работу учительницей физкультуры и тренером.

ТАПАСКАЯ ВОЛОСТНАЯ СПОРТИВНАЯ ШКОЛА

Сергей Сахно, Эвелин Химма и Арон Яанис ведут отличную работу с молодыми начинающими спортсменами, в результате которой формируются пожизненные привычки детей и их информированность о здоровье.

СЕРГЕЙ САХНО – тренер по борьбе.

ЭВЕЛИН ХИММА – тренер по лыжам.

АРОН ЯАНИС – тренер по гандболу.

ТАПАСКАЯ ШКОЛА МУЗЫКИ И ИСКУССТВА

МАРТИН МЮЛЛЕР – отмечен родителями и номинирован на титул «преподаватель деятельности по интересам» 2020 в Ляэне-Вирумаа. Учитель всегда очень позитивно настроен в отношении учеников, мотивируя и вовлекая их в различные интересные проекты. Мартин – великолепный учитель, а со своими учениками и

друзьями-музыкантами – словно человек-оркестр!

ИМБИ ПУУСЕПП – учительница игры на фортепиано и концертмейстер учащихся игре на духовых инструментах, при поддержке которой многие ученики завоевали высокие места, как на региональных, так и на республиканских конкурсах. В этом учебном году исполняется 35 лет трудовой деятельности в Тапаской школе музыки и искусства.

ЮРИ ТЮЛИ – помимо преподавания игры на различных духовых инструментах, Юри десятилетиями руководит Тапаским оркестром духовых инструментов, а также, небольшим оркестром музыкальной школы, который послужил для многих «грамплином» для зачисления в большой оркестр. Многие ученики Юри в настоящее время работают учителями игры на духовых инструментах по всей Эstonии. Юри – и сам выпускник Тапаской школы музыки. В этом учебном году исполняется 40 лет трудовой деятельности в Тапаской школе музыки и искусства.

ХЕЙЛИ АЙВСАЛУ – работает в школе с 1971 года учителем игры на духовых инструментах. Можно с уверенностью сказать, что во многом благодаря Хейли в Тапа непрерывно ведет свою деятельность духовой оркестр, в котором на протяжении многих лет принимали участие десятки ее учеников. В этом учебном году исполняется 50 лет трудовой деятельности в Тапаской школе музыки и искусства!

ФОТОНОВОСТЬ

7 октября 2020 года LEONHARD WEISS OÜ торжественно открыли новое офисное здание Тапаского представительства. Предприятие является одним из крупнейших работодателей в регионе и ведет свою деятельность в Тапа почти 25 лет, обеспечивая здесь работой около 80 человек. Новое офисное здание по адресу ул. Кивило, 9, построено с желанием улучшить условия труда работников, а также создать новые рабочие места в Тапа. В немецкой семейной компании LEONHARD WEISS коллег ценят как членов семьи. Компания убеждена, что новое здание является в первую очередь инвестиций в людей, а не в недвижимость. Офисное здание было спроектировано Projekteerimisbüroo Dialoog OÜ и построено, меньше чем за год, крупнейшей в Ляэне-Вируском уезде строительной компанией Revin Grupp OÜ. Надзор собственника осуществляли IBG-Ehitus OÜ.

LEONHARD WEISS OÜ – предприятие с многолетним опытом в сфере строительства инфраструктурных объектов, которое строит рельсовые пути, дороги и электрические сети, как в Эстонии, так и в соседних странах. Созданный в 1900 году головной офис дочерней компании LEONHARD WEISS GmbH & Co. KG находится в Таллинне. Также имеются крупные офисы в Тапа и Тарту. Филиалы и дочерние компании LEONHARD WEISS OÜ ведут свою деятельность в странах Балтии и Финляндии.

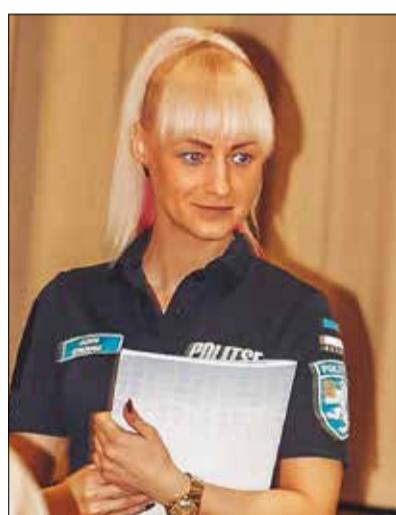
Фото Эрленда Штуба

Анни Крузе из молодежной полиции: «наладить контакт с детьми можно только через общение»

Андрей Якубович
Пресс-секретарь
Департамента полиции и
погранохраны

которые мотивируют молодежь меняться и лучше себя вести. Анни очень нравится общаться с молодежью: «Мне нравится их умение говорить то, что они думают – без всяких прикрас и ложного стыда».

Часто приходится иметь дело с проблемной молодежью. Анни считает, что причиной проблемного поведения детей может быть недостаточное внимание со стороны родителей. Родители часто отсутствуют дома, чтобы обеспечить ребенка всеми благами, но никакие подарки не заменяют общения и родительского внимания. «Я очень часто сталкивалась с ситуациями, когда родитель сообщает полиции об исчезновении ребенка. Когда я задаю родителям уточняющие вопросы, выясняется, что родители не знают, с кем ребенок общается и гуляет, или во что он был одет в момент исчезновения. Наладить контакт с детьми можно только через общение, а не через подарки», – убеждена сотрудница молодежной полиции.

Анни на раздаче букварей первоклассникам 29 сентября в Тапской русской основной школе.

Фото из личного архива

делать это должны как воспитатели детского сада и преподаватели школы или кружков по интересам, так и органы местного самоуправления и соответствующие специалисты», – говорит Анни.

После окончания рабочего дня она возвращается домой к своим детям, чтобы посвятить им свое свободное время. «Вместе мы готовим еду, мастерим, строим, ходим собирать грибы, гуляем по лесу, ищем сокровища викингов на берегу моря и катаемся на велосипедах. Мои дети – это мой досуг и мое хобби», – признается Анни.

Если Вы хотите что-то обсудить с молодежным полицейским, можете позвонить Анни Крузе по телефону, указанному на сайте полиции. Так же, по договоренности можно прийти на консультацию в Тапский дом полиции по адресу ул. Пикк, 18а.

Анни рассказала как ей повезло с коллегами, которые помогли ей с адаптацией. Сообща они организуют совместные мероприятия, помнят дни рождения друг друга, а также общаются в нерабочее время. «Они для меня – словно вторая семья. Я знаю, что всегда могу расчитывать на них», – добавляет она.

Рабочий день Анни начинается в Раквереском отделении полиции, и после утреннего совещания она едет в Тапа на свое рабочее место. «В работе сотрудника молодежной полиции мне нравится возможность проявлять «креативность» при урегулировании инцидентов, то есть я могу находить альтернативные решения, помимо составления протокола», – говорит она. В своей работе она ищет решения,

НАШИ ЛЮДИ

**Имя: Михкель Тиганик
Место жительства:
Тамсалу**

Откуда вы родом и чем занимались раньше?

Я прожил всю свою жизнь в Таллинне. В Таллинне я ходил в школу, учился в университете, и последние четыре года я проработал в инженерных сферах деятельности тоже в Таллинне. Полтора месяца назад я ничего не слышал о Тамсалу. Так что попал я сюда совершенно случайно.

Как же вы стали учителем в Тамсалуской гимназии?

Я был в одном лагере на юге Эстонии, и когда этот лагерь подошел к концу, я возвращался на поезде в Таллинн. После того, как я проехал Йыгева, мне позвонила руководитель деятельности по интересам Тамсалуской школы и сказала, что они нашли мои контактные данные на портале для частных учителей. Мне сказали, что учеба начнется через неделю, и что Тамсалуская школа остро нуждается в учителе математики. Там же в поезде я увидел, что следующей остановкой как раз и будет Тамсалу, и тогда я предложил: «давайте, я приду и посмотрю школу». А у самого была в руках гитара, на спине – рюкзак, еще и барабан висел сверху. Вот так я и попал в Тамсалу.

Опишите, пожалуйста, свою работу учителем за прошедшие недели.

Работа учителем – это очень много дел. Куда проще работать инженером, чем учителем. Но мне нравятся сложные задачи, и я смотрю на них как на один из этапов в своей жизни. Самое главное – заботиться о себе и следить за тем, чтобы выправлялись со

своими делами.

Чем вы занимаетесь на досуге?

Мне нравится бывать на природе и играть на гитаре. Помимо этого, я – вот уже пять лет как веган. Большую часть своей жизни я тоже ел продукты животного происхождения, но потом я обнаружил, как ужасно обращаются с животными, и поэтому я не хочу поддерживать эту промышленную отрасль своими привычками. Веганство – это как бы такой социально-правовой вопрос: почему у нас, если кто-то здесь рождается собакой или кошкой, мы как человеческие существа заботимся о них, а если кто-то другой рождается свиньей или коровой, то мы рассматриваем их тело как продукт, из которого стараемся извлечь максимально возможную прибыль. Веганство – это как бы такой социально-правовой вопрос: почему у нас, если кто-то здесь рождается собакой или кошкой, мы как человеческие существа заботимся о них, а если кто-то другой рождается свиньей или коровой, то мы рассматриваем их тело как продукт, из которого стараемся извлечь максимально возможную прибыль. К сожалению, у нас, в Тамсалуской школе, не очень много веганов. Лично я бы посоветовал всем попытаться обойтись, например, хотя бы один месяц без животных продуктов и испытать на себе непростую жизнь вегана.

СОСТАВЛЕНИЕ КАРТЫ ЛОКАЛЬНЫХ ОЧИСТНЫХ СООРУЖЕНИЙ ДЛЯ СТОЧНЫХ ВОД

Тапская волостная управа проводит опрос с целью составления карты локальных водоочистных сооружений, расположенных в малонаселенных районах. Целью составления карты является сбор данных для оценки состояния и функционирования локальных водоочистных сооружений, а также потребностей в инвестициях для обновления систем.

В результате опроса будет создана база данных по системам очистки сточных вод, используемых в индивидуальных домохозяйствах, что важно и необходимо для консультаций и инструктажа их владельцев.

Данный опрос находится на сайте Тапской волостной управы – <https://www.tapa.ee/reovee-kohtkaitlus>

Все владельцам объектов недвижимости, расположенных в малонаселенных районах, необходимо заполнить анкету и отправить ее специалисту по окружающей среде по e-майлу mailis.sepp@tapa.ee или по адресу: Tapa Vallavalitsus, Pikk 15, 45106 Тапа. Если владелец объекта недвижимости не пришлет заполненную анкету сам, то специалист по окружающей среде связется с владельцем объекта недвижимости и попросит заполнить анкету.

Цель волостной управы заключается в сборе информации обо всех объектах недвижимости, чтобы составляемая база данных была как можно более точной. На основании этих данных волостная управа в сотрудничестве с Департаментом окружающей среды сможет внести государству предложение, например, добавить денежных средств в бюджет программы для малонаселенных районов.

Правила локальной утилизации и вывоза сточных вод:
Регион Тапа – <https://www.riigiteataja.ee/akt/405022015029>
Регион Тамсалу – <https://www.riigiteataja.ee/akt/428032013089>
Для получения ответов на дополнительные вопросы вы можете обратиться к специалисту по окружающей среде:

622 9665, mailis.sepp@tapa.ee.

30.10 2020 с 9-16 - ОСЕННЯЯ ЯРМАРКА ТАМСАЛУ

В Тамсалу около улицы Раудтее, 2
Приходите покупать и продавать!

Информация: тел. 58050167, laadakorraldus@gmail.com

25.10 с 9-16 - ОСЕННЯЯ ЯРМАРКА ТАПА

В парке у Тапской школы музыки и искусства

Приходите покупать и продавать!

Информация: тел. 58050167, laadakorraldus@gmail.com

ИНФОРМАЦИЯ ВОЛОСТНОЙ УПРАВЫ И ВОЛОСТНОГО СОБРАНИЯ

Новая детская игровая площадка.

Фото Андруса Фрейентала

Игровая площадка в тамсалуском парке 100 дубов построена

Андрус Фрейенталь
Помощник старейшины /
руководитель
административного отдела

В тамсалуском дубовом парке построена детская игровая площадка с башней для лазания и качелями. Предложение построить игровую площадку поступило в рамках Инклюзивного бюджета. Реализация этой идеи поможет значительно повысить привлекательность дубового парка и его посещаемость семьями с детьми. В тамсалуском дубовом парке есть трасса для выполнения трюков на

скейтборде и самокате, а с созданием игровой площадки у детей младшего возраста добавился еще один способ проведения досуга на свежем воздухе. Очень важно также то, что в южной части города Тамсалу отсутствовала общественная игровая площадка, и семьи с детьми ждали ее постройки.

Стоимость работ составила 28 594 евро; игровая площадка построена компанией MoTeh OÜ.

Работы финансировались из государственного фонда поддержки, предназначенного для инвестиций органов местного самоуправления, который призван содействовать преодолению экономических трудностей, вызванных COVID-19.

О сжигании отходов

Если поездить по территории волости, то видно, как на местах для разведения костров свалены различные отходы: мебель, матрасы, пластиковые отходы, одежда, обувь, шины и упаковка. Среди людей продолжает распространяться мысль, что отходы можно сжигать, хотя на самом деле это запрещено. Все указанные выше виды отходов, содержат значительные количества химических соединений, которые при сжигании выделяются в воздух. Конечно, можно утверждать, что отходы в любом случае будут отвезены на сжигание, однако на специальных мусоросжигательных заводах опасные вещества улавливаются с помощью фильтров, из-за чего эти вещества не представляют угрозы для здоровья человека. При сжигании же отходов в домашних топках или на кострах это сделать невозможно.

При неполном сгорании пластмассы в воздух выделяется так много соединений, что их даже можно назвать «ядовитым коктейлем». Многие из этих соединений являются канцерогенами, то есть они вызывают рак. Например, при бытовом сжигании отходов образуются диоксины, которые являются одним из наиболее токсичных соединений, которые способен производить человек. Соединения, выделяемые в воздух, не улетают далеко и опускаются на землю прямо там, где отходы сжигаются.

Если вы заметите, что где-то сжигаются отходы, об этом обязательно следует сообщить в Инспекцию окружающей среды (valve@kki.ee, короткий номер – 1313) волостному специалисту по окружающей среде (322 9665, mailis.sepp@tapa.ee) или специальному по надзору (322 9653, gennadi.sults@tapa.ee). В случае сжигания отходов на частное лицо может быть наложен денежный штраф в размере до 1200 евро, а на юридическое лицо – до 3200 евро.

Работы по реконструкции бульвара Йыхту завершены

Андрус Фрейенталь
Помощник старейшины /
руководитель
административного отдела

В связи с тем, что расположенный в городе Тапа бульвар Йыхту находится в плохом состоянии, административный отдел предложил волостной управе реконструировать эту улицу. Таким образом, данная работа была добавлена в План обслуживания дорог, и волостное собрание дало на это свое согласие.

Бульвар Йыхту пользуется большой популярностью среди жителей Тапа и интенсивно используется в качестве улицы, по которой удобно проезжать с улицы Пикк (от магазина Maxima) на бульвар Лембиту, на Пайдеское шоссе, к многоквартирным домам на улице Юлевисте, на Амблаское шоссе и в другие районы города Тапа.

В ходе реконструкции были выполнены работы на участке между улицей Пикк и Пайдеским шоссе и были проложены новое дорожное полотно и покрытие проезжей части, а также построен тротуар до улицы Спорди. Тротуар, проложенный в 2012 году, находится в хорошем состоянии, и не было необходимости его перестраивать. Было осуществлено новое уличное освещение, а также были перестроены перекрестки и съезды на объекты недвижимости.

В результате проведенного

Реконструированный участок бульвара Йыхту. Фото Андруса Фрейентала

тендера государственной закупки наиболее экономически выгодным оказалось предложение, представленное акционерным обществом Tallinna Teede AS, стоимостью 297 600 евро, включая налог с оборота. Строительство городских улиц становится всё более сложным и всё более дорогим из-за необходимости принимать во внимание всех участников дорожного движения: молодежь, пожилых людей, людей в инвалидных креслах, велосипедистов и людей, пользующихся руляторами. Пешеходные переходы следует освещать отдельно. Всё это понятно и естественно, поскольку улицы строятся для наших жителей и должны быть безопасными. Проезжие части должны соответствовать потребностям

транспортных средств, движущихся по конкретной дороге. К перекресткам предъявляются конкретные требования: они должны быть под прямым углом к главной улице. Необходимо решать вопрос отвода ливневых вод. Поэтому всё высказанное необходимо учесть в проекте, а затем реализовать это в ходе строительства. Если есть необходимость установить скамейки вдоль тротуара, то это будет выполнено в следующем году.

Реконструированный участок улицы уже открыт для движения. Таласская волостная управа хотела бы поблагодарить местных жителей, которые отнеслись с большим пониманием к временным сложностям, сопряженным с дорожно-строительными работами.

В Тамсалу начались работы по реконструкции Пайдеского шоссе

Андрус Фрейенталь
Помощник старейшины /
руководитель
административного отдела

В Тамсалу началась реконструкция Пайдеского шоссе, которое послужит продолжением улицы Тёэстузе. Асфальтовое покрытие улицы было сильно изношено. Тротуар и уличное освещение были построены частично и отсутствовали соответствующие требованиям въезды и съезды на перекрестках. Особенно значительной проблемой был кругой поворот возле железнодорожного вокзала. Он был слишком кругой и, таким образом, не подходил для маневрирования длинных составов панельных грузовиков, и не позволял осуществлять безопасный поворот. По этой улице ежедневно перемещаются автосоставы длиной до 40 м и весом в 30–40 тонн. Два тяжелогрузовых грузовика не могли одновременно проезжать этот поворот. Нередки также были случаи, когда из-за небольшого радиуса поворота подворачивались панельные прицепы автомобильных составов и ломались перевозимые бетонные панели. Организация движения не соответствовала современным

потребностям и требованиям. Поэтому административный отдел предложил волостной управе реконструировать эту улицу и волостное собрание дало на это свое согласие.

Реконструированный в этом году примерно 980-метровый отрезок пути начинается на железнодорожном переезде Тамсалу и заканчивается перекрестком улицы Пийри. Пайдеское шоссе в Тамсалу обслуживает все предприятия, находящиеся в южной части Тамсалу. Возле Пайдеского шоссе также находятся единственная заправочная станция Тамсалу и склад-магазин строительных материалов с автосервисом. Кроме того, дорога обслуживает тамсалуские кладбища и церковь, а также жителей южной части города. По Пайдескому шоссе можно доехать на станцию очистки сточных вод и на площадку для хранения биологических отходов.

В ходе строительных работ были проложены новое дорожное полотно и покрытие проезжей части. Был перестроен перекресток возле железнодорожного переезда, что значительно повышает безопасность дорожного движения. Был полностью перестроен 90-градусный кругой поворот, находящийся возле железнодорожной станции, в результате чего его прохождение будет более плавным и безопасным. Были перестроены все перекрестки прилегающих улиц. Была построена пешеходно-велосипедная дорожка. Были установлены соответствующие требованиям средства организации дорожного движения, а также было построено современное уличное освещение.

Министерство экономики и коммуникаций считает шоссе Тамсалу – Пайде настолько важным, по причине плотности движения на нем и большого удельного веса транспорта, связанного с промышленностью, что выделило субсидию на реконструкцию шоссе в размере 100 000 евро. В результате проведенного тендера государственной закупки наиболее экономически выгодным оказалось предложение, представленное акционерным обществом GRK Infra AS, окончательной стоимостью 734 427 евро, включая налог с оборота.

Улица уже открыта для движения транспорта. Таласская волостная управа хотела бы поблагодарить местных жителей, которые отнеслись с большим пониманием к временными сложностям, вызванным дорожно-строительными работами.

ИНФОРМАЦИЯ ВОЛОСТНОЙ УПРАВЫ И ВОЛОСТНОГО СОБРАНИЯ

Сентябрь в волостном собрании

Максим Бученков,
председатель Тапасского
волостного собрания

Впервые в истории волости Тапа собрание состоялось в кинозале местного дома культуры. Эпидемиологическая обстановка вынудила принять это решение, ведь зал, где традиционно проходят собрания, не позволяет соблюсти рекомендации по соблюдению необходимой дистанции. Также надо признать, что первое осеннее собрание ознаменовалось жаркими политическими дебатами, обусловленными предстоящими через год местными выборами.

Перед началом собрания депутат Мати Вийдеман воспользовался возможностью свободного слова и выступил с предложением благоустроить кладбища волости и скрыть от посетителей места для сбора мусора. Данное предложение касалось документа из повестки собрания, и, забегая вперед, стоит отметить, что в исходном документе создание мест по сбору биоотходов было запланировано на 2023–2025 года, однако мы единогласным решением перенесли это на более ранний период – с 2021 по 2023 г.

Официальная часть повестки собрания началась с изменения состава комиссии по бюджету и развитию. Согласно решению, в ее состав вошел еще один представитель оппозиции – Март Леес.

Вторая тема повестки дня привлекла за собой сразу несколько политических заявлений, которые их авторы попросили внести в протокол. Выдача разрешения на объявление конкурса по постройке спортивного комплекса с бассейном – несомненно, одна из главных тем на ближайшие месяцы. Решением собрания мы изменили условия, выданного ранее разрешения. В итоге был изменен тип проведения конкурса и увеличен период гарантий для инвестора с 10 до 15 лет. Цель – возможность оценивать поступившие предложения по дополнительным критериям. Не только по цене, но и по объему предлагаемых услуг, выданным нами гарантиям и продуманности

архитектурного решения. Обобщая вышеизложенное – кто из инвесторов предложит более красивый и масштабный проект за эти деньги, тот и победит.

Хотел бы кратко рассказать о репликах депутатов, внесенных по их желанию в протокол. Рейго Тамм отметил, что большим инвестициям и проектам всегда сопутствует много вопросов, на которые нет возможности ответить, не запустив процесс. Как пример – возросшая в разы стоимость строительства центра в Лехтсе. Рейго Тамм выразил надежду, что оппозиция не станет голосовать против этого решения лишь из-за того, что они – оппозиция.

Алари Кирт в своей реплике заявил, что находящиеся сейчас в оппозиции депутаты никогда не выражали протест против этого проекта. Более того он заявил, что предварительные шаги, которые сейчас реализуются, были сделаны ими еще до 2018 года. Вопросы, задаваемые по этой теме, показывают заинтересованность депутатов от оппозиции, а не их негативное отношение, и это будет доказано на голосовании по этому документу.

Со своей стороны я попросил запротоколировать следующее – представитель нынешней оппозиции отметил, что начало проекту было заложено ими до 2018 года. Скорее всего, речь идет о составленном финансовом анализе бассейна, который я показал два года назад инвестору. Я попал в очень неудобное положение, ведь в финансовой части документы была допущена детская ошибка, обнулившая все расчеты. По моему мнению, если бы намерения были серьезными, подобной ошибки в документе не было бы.

Во второй реплике Рейго Тамм заявил, что в прошлой коалиции темой бассейна не занимались. Он отметил, что, может быть, представители избирательного союза что-то между собой обсуждали, но единого решения правящей коалиции не было. Утверждать, что возникшие в 2018 году идеи начинают сейчас реализовываться, некорректно. Сегодняшняя коалиция приняла политическое решение, проделала много работы и решила, что бассейн будет

построен. В прошлой коалиции ничего подобного не было.

В итоге решение было принято подавляющим большинством (при одном воздержавшемся).

Следующий пункт повестки касался разрешения на проведение конкурса по контролю электрических установок волости. Документ утвердили единогласно.

Также было выдано разрешение на проведение конкурса по открытому молодежному центру волости в Тапа и Тамсалу. Волость планирует закупать данную услугу на протяжении 3 последующих лет.

Следующим решением мы изменили порядок компенсаций на участие в кружках по интересам. Первое изменение касалось тех случаев, когда ребенок вынужден ездить на обучение за пределы волости из-за отсутствия возможности получить его у нас. Мы решили, что компенсацию в данном случае необходимо давать только нуждающимся. Вторым изменением мы решили компенсировать 100% стоимости участия детям, находящимся под опекой.

План развития в сфере оборота отходов волости в 2021–2026 гг. был принят с одной поправкой, о которой говорилось ранее. В качестве главных целей документа указаны улучшение информированности жителей о влиянии отходов на окружающую среду и внедрение привычки по сортировке мусора.

Следующий пункт стал первым шагом к решению проблемы в сфере отходов в Тапа – мы выдали разрешение на проведение конкурса по приему отходов в волостном центре. Стоимость инвестиции – 600 000 евро, но мы надеемся получить дотацию от государства в размере до 200 000 евро. В случае успеха в городе Тапа, рядом с военной частью, в 2021 году будет построена современная станция по сбору мусора.

На инфочасе мы заслушали доклад главного финансиста волости. Главный вывод – выполнение бюджета идет в рамках запланированного.

Старейшина волости проинформировал депутатов о текущих событиях волости.

В числе других поздравить Харри Алланди (на фото – справа) пришел и бывший мэр города Тапа Райво Райд (слева). Фото Алины Родиченко

Харри Алланди исполнилось 90!

ТАПА ВИЛЛА АУЛЕТ
Тапаские Вести

Харри Алланди, почетный гражданин волости Тапа, 12 октября 2020 года отпраздновал свое 90-летие! Он является составителем целого ряда книг и основателем Тапасского музея, а также он руководил музеем в течение 17 лет!

Он является составителем целого ряда книг и основателем Тапасского музея, а также он руководил музеем в течение 17 лет! Он работал главным инженером в Тапаском вагонном депо, где был изготовлен первый (гравированный) так называемый «ремонтный комбайн» на Прибалтийской железной дороге.

Харри является спасительницей скандинавской ходьбы и его активность (по 10 км в день) не остается незамеченной для большинства из нас, волостная управа, среди прочего, подарила ему новые палки для скандинавской ходьбы.

Харри является спасительницей скандинавской ходьбы и его активность (по 10 км в день) не остается незамеченной для большинства из нас, волостная управа, среди прочего, подарила ему новые палки для скандинавской ходьбы.

Харри является спасительницей скандинавской ходьбы и его активность (по 10 км в день) не остается незамеченной для большинства из нас, волостная управа, среди прочего, подарила ему новые палки для скандинавской ходьбы.

Харри является спасительницей скандинавской ходьбы и его активность (по 10 км в день) не остается незамеченной для большинства из нас, волостная управа, среди прочего, подарила ему новые палки для скандинавской ходьбы.

Решения заседаний волостной управы в период с 16.09.2020 по 07.10.2020

Было принято решение представить в волостное собрание следующие проекты:

- Взятие на себя обязательства, оцениваемого в денежном выражении, и предоставление гарантии собственного финансирования (Тапасская городская станция переработки отходов);

- Целевая стипендия волости Тапа;

- Взятие на себя обязательства, оцениваемого в денежном выражении, и предоставление гарантии собственного финансирования строительство асфальтированной трассы для катания на роликах и лыжах в спортивке Тамсалу;

- «Утверждение бюджета волости Тапа на 2021 год»;

- «План развития и бюджетная стратегия волости Тапа».

Закупки:

- Утверждены результаты государственной закупки «Мебель и интерьер Тамсалуского дома культуры».

- Принято решение организовать государственную закупку «Услуга открытого молодежного центра», и была утверждена ее основополагающая документация.

Прочее:

- Принято решение направить план развития Тапаской волостной спортивной школы в 2020–2025 гг. на обнародование.

- Принято решение выделить пособие для поддержки внеп

Реконструкция уличного освещения Тамсалу

Андрус Фрейенталь
Помощник старейшины /
руководитель
административного отдела

В Тамсалу осуществлена модернизация уличного освещения ряда второстепенных улиц в южной части города. Если в центре города Тамсалу и на второстепенных улицах в северной части города используется преимущественно современное уличное освещение, то на второстепенных улицах в южной части города до сих пор

использовались очень старые и устаревшие фонари. При этом старые фонари были установлены не на всех столбах, а через один или даже через два фонарных столба. Поэтому в этом году мы и начали приводить в порядок уличное освещение в южной части Тамсалу.

В ходе работ были демонтированы старые фонари, и на всех столбах были установлены новые светильники на основе светодиодной технологии. Светильники, основанные на светодиодной технологии, обеспечивают отличное освещение, а также по сравнению

со старыми фонарями они более энергосберегающие. Современное уличное освещение не только украшает населенные пункты в ночное время, но и помогает обеспечить безопасность.

Стоимость работ составила 20 160 евро; работы выполнены компанией Särs OÜ.

Работы финансировались из государственного фонда поддержки, предназначенного для инвестиций органов местного самоуправления, который призван содействовать преодолению экономических трудностей, вызванных COVID-19.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

ТАПАСКИЙ ВОЛОСТНОЙ СПОРТИВНЫЙ ЦЕНТР

Спортивное здание Тамсалу
24.10 в 10:00 – Ultimate Frisbee, внутренний чемпионат Эстонии
30.10 в 20:00 – Сакуская I-я лига по баскетболу: Tamsalu Los Toros/TALTECH – Kadriina Karud
6.11 в 18:00 – специальное мероприятие в честь Дня отца, групповые тренировки
13.11 в 19:15 – Ляэне-Вируская баскетбольная лига: JAKON EHITUS/TAPA – "MEIE" TOIDUKAUBAD

Спортивное здание Тапа
7.11 в 11:30 – специальное мероприятие в честь Дня отца, семейный день + групповые тренировки
10.11 в 18:00 – Кубок Эстонии по женскому гандболу – SK TAPA – HC TABASALU

Спортивный зал Дома культуры Лехтсе
1.11 в 10:00 – 3-й этап Воскресного турнира по пинг-понгу в Лехтсе

ТАПАСКИЙ ВОЛОСТНОЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР

Тапаский центр культуры Культурикода:

КИНО (обычный билет – 6 €, льготные билеты – 4 €)
 • 27.10 в 19:00 – «Антибеллум» (ужасы, триллер)
 • 28.10 в 19:00 – «Антибеллум» (ужасы, триллер)
 • 10.11 в 18:30 – «Семейка Бигфутов» (анимация, для всей семьи)
 • 18.11 в 16:00 – «Салмоны. 25 лет спустя» (комедия, драма)
 • 18.11 в 19:00 – «Салмоны. 25 лет спустя» (комедия, драма)
 • 25.11 в 19:00 – «Успеть всё за месяц» (комедия)

КОНЦЕРТЫ И ТЕАТР:
 • 4.11 в 19:00 – «Эркки-Свену Тюйру – 61 год», выступают: струнный оркестр и солисты Ваналиннинской образовательной коллегии (VHK), дирижер – Расмус Пуур (билет – 5 €)
 • 26.11 в 18:00 – Дни музыки волости Тапа, ДЕТСКИЙ И МОЛОДЕЖНЫЙ ДЕНЬ – в Тапаском центре культуры Культурикода выступают самодеятельные ансамбли песни и танца волости Тапа (БЕСПЛАТНО!)
 • 27.11 в 19:00 – Дни музыки волости Тапа, выступает: колокольный ансамбль Arsis (билет – 12 € / 8 €)

Дом культуры Лехтсе:

МАСТЕР-КЛАССЫ:
 • 1.11 с 10:00 до 14:00 – Обучение фотоделу, часть 1 – пользование фотокамерой и программами диафрагмы, фотографирование быстрых и медленных объектов, оживление и повышение многослойности фотоснимка. Практическая работа. Преподаватель – Айн Лийва, стоимость – 30 €
 • 8.11 с 10:00 до 14:00 – Обучение фотоделу, часть 2
 • 10.11 с 18:00 до 20:00 – третий мастер-класс Общества рукоделия Лехтсе, инструктор – Эва Арусоо
 • 15.11 с 10:00 до 14:00 – Обучение фотоделу, часть 3
 • 26.11 с 18:00 до 20:00 – четвертый мастер-класс Общества рукоделия Лехтсе, инструктор – Эва Арусоо

КОНЦЕРТЫ И ТЕАТР:
 • 9.11 в 17:00 – празднование Дня отца – в атриуме Лехтской школы состоится встреча с представителем интересной и мужественной профессии
 13:00 – клуб Ehavalgus и другие желающие
 14:30 – учащиеся Лехтской основной школы
 16:00 – Лехтский детский сад и его родители, родственники и друзья
 • 28.11 в 17:00 – торжественное закрытие XIII дней музыки волости Тапа «Юбилей – жизненная веха». Выступят взрослые коллективы волости Тапа. После концерта «Праздник с ансамблем» (билет – 5 €). Автобус отправляется с Центральной площади Тапа в 16:30 и возвращается после концерта. Инфо: 5218398; info@lehtsekultuurimaja.ee

ПРОЧЕЕ:
 • 1.11 в 10:00 – 19-й сезон Воскресного турнира по пинг-понгу в Лехтсе! 3-й этап. Регистрация с 9:30 до 9:55. Взрослые – 3,50 €; учащимся – бесплатно
 • 15.11 в 12:00 – 3-я ИГРА ВИКТОРИНЫ «LEHTSE KÜLA KILB» – 19-й сезон. Игры продлятся до апреля! Приветствуется участие новых команд (до 4 человек). Взрослые: – 3 €, учащимся – бесплатно
 • 21.11 с 10:00 до 12:00 – Блошиный рынок. Регистрация продавцов: 5218398; info@lehtsekultuurimaja.ee
 • 23.11 в 13:00 – занятия клуба EHAVALGUS Тренировка памяти, физическая активность, общение.

XIV дни музыки волости Тапа «Юбилей – жизненная веха»

Кайри Кроон
От имени организационного комитета Дней музыки

Уходящий год был полон неизвестности и не очень приятных сюрпризов для всего

человечества. Несмотря на COVID-19 мы всё же планируем продолжать полюбившиеся традиции, длящиеся в наших краях четырнадцать лет. С 26.11 по 28.11 в Тапа будут проходить будут проходить уже XIV дни музыки. В этом году они посвящены теме юбилеев наших эстонских корифеев музыки: 100 лет со дня рождения Георга Отса; 90 – со дня рождения Вельо Тормиса; 85 лет Арво Пярту; 70 – Олаву Эхала; 60 – Урмасу Сизаску; 60 – Урмасу Латтикасу.

Этот ряд деятелей внес большой вклад в культурную и музыкальную жизнь Эстонии. Девиз Дней музыки в этом году звучит так: «Юбилей – жизненная веха».

26.11 в 18:00 – в Культурикода пройдет «Детский и молодежный день», выступят детские и молодежные коллективы.

27.11 в 19:00 – в Культурикода пройдет «Гостевой день», выступит ансамбль ручных колокольчиков «Арсис». Мы не знаем интенсивность COVID-19 и рекомендуем следить за информацией о концерте и о покупке билетов до самого 27.11. На данный момент известно, что билеты можно будет приобрести за несколько часов до концерта в Культурикода. Стоимость билета - 12 €, льготный билет – 8 €.

28.11 в 17:00 – в Доме культуры Лехтсе пройдет «Концерт взрослых». Выступят самодеятельные коллективы взрослых участников волости Тапа. Своим визитом Дни музыки почтят два юбиляра – композиторы Олав Эхала и Урмас Латтикас. Услышим песни Георга Отса и увидим другие сюрпризы.

*Автобус на концерт в Лехтсе отправится с Центральной площади Тапа 28.11 в 16:30 и на нем же можно будет вернуться.

После концерта в Лехтсе пройдет праздничная вечеринка. Мы будем соблюдать распоряжения и о том, можно ли будет провести вечеринку, мы сообщим перед мероприятием.

Ждем вас на XIV днях музыки волости!

КОМПАНИЯ ТАРА ЕНИТУС ОÜ

выполняет следующие работы:

- Надзор собственника;
- Реновация зданий;
- Строительство крыш;
- Теплоизоляция наружных стен;
- Фундаментные работы;
- Строительство душевых, бань и сараев;
- Строительство оград;
- Строительство каменных и деревянных террас;
- Внутренние отделочные работы (отделка внутренних помещений, строительство).

Телефон: 53437995
электронная почта: info@tapaehitus.eu

Viru Matusebüroo
Бюро похоронных услуг

Тапа, бульвар 1 Мая 18 + тел. 5334 0134
э-пошта: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + Транспортировка умерших 24 ч
- + Организация похорон
- + Гробы, урны, надгробные плиты
- + Похоронные принадлежности
- + Все, связанное с похоронами
- + Памятники

Похоронные услуги от АЙВАРА МЮЮРА

+372 5647 7432

ул. Лейна 8, г. Тапа

aivar.myyr.001@mail.ee

www.malmine.eu

Обслуживание на
эстонском и
русском языке.

Услуги

- Транспорт усопших 24 часа
- Организация похорон
- Услуги крематория
- Кладбищенские работы
- Все необходимое для проведения прощания и захоронения
- обслуживание кладбища

Куплю землю с лесом, землю после вырубки или заросшую с кустарником любой площади.

Анна 5620 3228
riho.vaimel@gmail.com

ЗДРАВСТВУЙ, МАЛЫШ!

Элиот Вендланд
Франц Симон Марипуу
Эльфин Нельке
Артур Кютт
Тревор Алекнавичюс
Клаус Кари
Брианна Раудспеп
Марианне Пейт
Милана Осийчук

МОИ ГОДА - МОЕ БОГАТСТВО!

Хельга Рейнок (Тапа) 96
Лейда Валк (Янеда) 95
Ютта Мягар (Тапа) 95
Линда Уэуни (Тамсалу) 92
Евгения Алексеева (Тапа) 91
Эвард Пюсси (Тамсалу) 91
Линда Ярс (Янеда) 90
Хилья Мехисте (Курси) 90
Людмила Пономарёва (Тапа) 90
Александр Луйге (Тамсалу) 85
Калев Вильят (Лехтсе) 85
Эльмар Бирк (Тапа) 85
Вальве Тукиа (Тамсалу) 85
Астрид Кивило (Тапа) 85
Валентина Смирнова (Тапа) 85
Юлиус Маар (Рягавере) 80
Тийу Яансоо (Поркуни) 80
Любовь Абросимова (Тапа) 80
Вайда Рейнхард (Тапа) 80
Вирве Тааксалу (Тамсалу) 80
Кальо Сидрон (Лехтсе) 80
Сабина Кожемякова (Тапа) 80
Яан Таммъярв (Лехтсе) 80
Марье Сырмус (Линнапе) 80
Март Уутсалу (Пыдрангу) 80
Андрес Каугеранд (Няо) 80
Антон Вяли (Ассамалла) 75
Тойво Пыллу (Сяэзе) 75
Галина Шимкович (Тапа) 75
Аво Юргенсон (Тапа) 75
Вильма Кару (Моз) 75
Велло Крюнберг (Тамсалу) 75
Лариса Поберий (Тапа) 75
Ээви Лаусмаа (Моз) 75
Вячеслав Суворов (Тапа) 70
Сирье Уутма (Ассамалла) 70
Надежда Капралова (Тапа) 70
Иван Земский (Тамсалу) 70
Пеэтер Лауринг (Тапа) 70
Анне Лойде (Тамсалу) 70
Михаил Василюк (Тапа) 70
Екатерина Гришкова (Тапа) 70

ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ!

Михаил Павлюк 6.10.1922-4.10.2020
Пауль Сирп 22.11.1927-15.09.2020
Николай Боровский 8.10.1929-25.09.2020
Рейн Тамм 8.03.1936-2.10.2020
Анатолий Комаров 30.03.1942-6.10.2020
Рейн Ракасель 29.06.1953-28.09.2020
Вадим Фомин 18.07.1957-12.09.2020
Анатолий Ковшов 21.12.1959-16.09.2020
Николай Коноплев 4.06.1966-19.09.2020
Артём Лапшин 27.02.1985-30.09.2020
Алар Вахемаа 27.06.1988-5.10.2020
Аста Педаник 5.02.1928-21.09.2020
Хулда Пылдма 17.02.1931-23.09.2020
Галина Поведенок 23.09.1932-6.10.2020
Тийу Риннла 7.08.1938-17.09.2020
Майе Сааристе 15.05.1952-24.09.2020
Ану Кивило 5.01.1960-27.09.2020
Иви Прийман 4.10.1962-5.10.2020